

Schoolplan obs de VOS

2020-2024

Multatulilaan 92
2251 ZM Voorschoten
☎: 071 - 5610216
✉: info@obsdevos.nl

Vastgesteld d.d. 02-03-2020

Woord vooraf

Vol trots presenteer ik u het schoolplan van obs de VOS voor de periode 2020-2024. In het schoolplan staat beschreven hoe wij de komende vier jaar sturing willen geven aan het onderwijs en planmatig willen werken aan verbetering van onze onderwijskwaliteit. Het brengt de visie, de onderwijsaanpak en de ambities van de school samen.

Voorliggend plan is met andere woorden leidraad bij het realiseren van onze missie:

Leerlingen van obs de VOS:

- *zijn trots op wie zij zijn en wat ze kunnen;*
- *waarderen anderen om dezelfde reden;*
- *zijn vanuit hun eigen kracht voorbereid op hun volgende stap.*

We willen de komende jaren de school van goed naar beter brengen door de focus te leggen op het bestendigen van reeds ingezette ontwikkelingen op organisatieniveau zodat er een stabiele basis ontstaat met rust en ruimte voor het team om te werken aan doorontwikkeling van onze kerntaak: *Het verzorgen van zo goed mogelijk onderwijs voor al onze leerlingen.*

Dit betekent concreet dat wanneer u in 2024 onze school binnenloopt u een school treft waar:

- leerlingen zich eigenaar voelen van hun eigen leerproces;
- rollen, taken en verwachtingen binnen het team helder zijn;
- organisatieprocessen zijn vastgelegd en worden nageleefd;
- communicatie professioneel verloopt;
- er net zoveel aandacht is voor de stappen *check* en *act* van de PDCA-cyclus als voor de stappen *plan* en *do*;
- teamleden, leerlingen en ouders met plezier naar toe gaan;
- leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen vanuit een veilige basis.

Februari 2020

Ingrid La Haye

Directeur-bestuurder obs de VOS

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	4
1.1	Opzet schoolplan	
1.2	Totstandkoming en vaststelling schoolplan	
1.3	Concretisering schoolplan	
2.	Onze school	6
2.1	Administratieve gegevens	
2.2	Ontstaansgeschiedenis	
2.3	Locaties	
2.4	Organisatiestructuur	
2.5	Identiteit van het openbaar onderwijs	
2.6	Missie en visie	
2.7	Vreedzame school	
2.8	Keurmerk Early bird	
2.9	Samenstelling leerlingenbestand	
2.10	Leerlingenaantallen	
2.11	Ouders/verzorgers	
2.12	Sponsorgelden	
3.	Onderwijsinhoud (primaire proces)	16
3.1	Leerstofaanbod	
3.2	Aanbod jonge kind	
3.3	Onderwijstijd en –rooster	
3.4	Pedagogisch en didactisch handelen	
3.5	Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid	
3.6	Zorg en begeleiding	
3.7	Schoolloopbaan leerlingen	
3.8	Uitstroom groep 8	
4.	Personeel	30
4.1	Samenstelling team	
4.2	Tevredenheid medewerkers	
4.3	Taakbeleid	
4.4	Behouden en aantrekken van personeel	
4.5	Werktijdenregeling	
4.6	Personeelszorg	
5.	Communicatie	37
5.1	Open communicatie	
5.2	Externe communicatie	
6.	ICT	40
6.1	Leerlingen	
6.2	Het team	

7.	Kwaliteit & control	42
7.1	Zorg voor kwaliteit	
7.2	Control	
8.	Huisvesting	45
8.1	Rol gemeente en schoolbestuur	
8.2	Control	
9.	Financiën	48
10.	Beleidsvoornemens	49
Bijlage I	SWOT analyse	57
Bijlage II:	Onderwijsaanbod	58
Bijlage III:	Verdeling beschikbare onderwijstijd	67

1. Inleiding

In voorliggend schoolplan beschrijven we de huidige situatie en de voorgestelde schoolontwikkeling voor de periode 2020-2024. Door dit in een plan te beschrijven bieden we, in samenhang met de schoolgids, duidelijkheid en leggen wij verantwoording af aan ouders, inspectie en andere belanghebbenden.

1.1 Opzet schoolplan

In 8 hoofdstukken worden de identiteit van de school en de beleidskeuzes t.a.v. onderstaande beleidsterreinen op hoofdlijnen uitgewerkt.

- Onderwijsinhoud (primaire proces)
- Personeel
- Communicatie
- ICT
- Kwaliteit & Control
- Huisvesting
- Financiën

Het plan wordt in hoofdstuk 10 afgesloten met een overzicht van alle in de hoofdstukken en in de bijlagen opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar.

Er is bewust gekozen voor een uitgebreider schoolplan, omdat obs De VOS als éénpitter niet kan terugvallen op of verwijzen naar een bovenliggend beleidsplan op bestuursniveau. Alleen het beleidsterrein financiën is nog nader uitgewerkt in een meerjarenbegroting.

1.2 Totstandkoming en vaststelling schoolplan

De bestaande missie en visie van de school liggen ten grondslag aan het schoolplan aangevuld met de resultaten van een eigen sterkte-zwakte analyse (zie bijlage 1). Het schoolplan is verder gebaseerd op onderstaande interne en externe documenten.

Interne documenten:

- Jaarplan 2019-2020
- Data leerlingvolgsysteem
- Rapportage onderwijsinspectie 2016
- Schoolgids 2019-2020
- School Ondersteuningsprofiel

Externe documenten:

- (Concept) Integraal huisvestingsplan onderwijs, gemeente Voorschoten
- Begroting en beleidsvoornemens gemeente Voorschoten 2019
- Zorgplan Samenwerkingsverband PPO Leiden
- Diverse publicaties van onder meer de onderwijsinspectie, PO-raad, DUO en SLO

De directie heeft samen met het team gewerkt aan de totstandkoming van dit plan. De medezeggenschapsraad en de Raad van Toezicht zijn eveneens vanaf het begin van het proces betrokken geweest en hebben op 6 februari 2020 en 2 maart 2020 formeel ingestemd met het plan.

1.3 Concretisering schoolplan

Het schoolplan wordt geconcretiseerd in het jaarplan en de schoolgids.

Jaarplan

In het jaarplan wordt in geoperationaliseerde termen (SMART) beschreven welke (verbeter)doelstellingen de school wil bereiken in het betreffende schooljaar. Er wordt beschreven welke activiteiten worden ondernomen om de doelstellingen te realiseren. Hierbij wordt aangegeven wie betrokken zijn bij de uitvoering, wanneer de activiteiten plaatsvinden en welke acties daarvoor nodig zijn (zie verder hoofdstuk 7 *Kwaliteit & Control*)

Schoolgids

De schoolgids bevat onder meer up-to-date informatie over behaalde onderwijsresultaten en de wijze waarop de verplichte onderwijstijd wordt benut. Het bevat ook informatie over de manier waarop de school de zorg voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vormgeeft en methodes die de school gebruikt (zie verder hoofdstuk 7 *Kwaliteit & Control*).

2. Onze school

Hoofdstuk 2 geeft een beschrijving van obs de VOS als organisatie. Alle in dit hoofdstuk en in de bijbehorende bijlagen opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

2.1 Administratieve gegevens

BRIN-nummer	11AQ
Adres	Multatulilaan 92 Ter Lips 1b
Telefoonnummer	071-5610216 071-5614694
Directeur-bestuurder	Ingrid La Haye
Adjunct-directeur	Marleen Stemerding
E-mailadres	info@obsdevos.nl
Bevoegd gezag	Stichting Voorschotense Openbare School

2.2 Ontstaansgeschiedenis

Obs de VOS is ontstaan uit de fusie van twee scholen in 1995, de Vlietschool (Vlietwijk) en de Elckerlycschool (Nassauwijk). Aanleiding voor de fusie was het dalende leerlingenaantal op de Vlietschool. Op het moment van fuseren had de school locaties aan de Marijkelaan en aan de Einsteinlaan. In 2002 heeft de gemeente besloten een locatie te openen in de wijk Starrenburg. In maart 2005 is deze 3^e locatie (Ter Lips) in gebruik genomen. In maart 2011 zijn de locaties Marijkelaan en Einsteinlaan vervangen door de locatie Multatulilaan.

2.3 Locaties

Obs de VOS is per 1 maart 2011 gehuisvest in twee gebouwen. Op beide vestigingen wordt een volledig onderwijspakket voor de groepen 1 t/m 8 aangeboden. Organisatorisch is de school één geheel. De twee gebouwen staan in verschillende wijken.

Op beide locaties is sprake van een goed onderhouden gebouw met voldoende speel- en leermogelijkheden. De schoolpleinen zijn groen en bieden voldoende uitdaging voor de leerlingen. De school beschikt op de locatie aan de Multatulilaan over een inpandige gymzaal.

Locatie Multatulilaan (Krimwijk II)

Locatie Ter Lips (Starrenburg)

2.4 Organisatiestructuur

Stichting VOS is een éénpitter oftewel een schoolbestuur met slechts één school onder zijn hoede, te weten obs de VOS. De stichting én de school staan onder leiding van dezelfde directeur-bestuurder.

Directeur-bestuurder

De directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk voor de ontwikkeling en het behalen van de strategische doelstellingen en de koers van de organisatie. Zij legt hierover verantwoording af aan de Raad van Toezicht (RvT), de medezeggenschapsraad (MR) en externe stakeholders (o.a. gemeente, onderwijsinspectie, ouders). De directeur-bestuurder is door de RvT voor vrijwel alle beleidsmatige en operationele zaken gemandateerd.

Raad van Toezicht

De RvT is sparringpartner voor de directeur-bestuurder, geeft invulling aan het interne toezicht op het beleid van de stichting en is belast met vaststelling dan wel goedkeuring van de begroting, het jaarverslag (inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening), het strategisch beleid en eventueel andere daartoe binnen het bevoegd gezag aangewezen besluiten. Daarnaast draagt zij zorg voor aanwijzing van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening en vervult zij het werkgeverschap ten opzichte van de directeur-bestuurder. De RvT bestaat uit 5 leden.

Medezeggenschapsraad

De medezeggenschapsraad (MR) is het wettelijke orgaan voor inspraak en medebestuur in het onderwijs. Elke school moet een MR hebben. De Wet medezeggenschap op scholen (WMS) regelt de samenstelling, taken en bevoegdheden van de raad. De MR van obs de VOS bestaat uit 5 personeelsleden (samen de PMR) en 5 ouders. Ouders kiezen door verkiezingen de vertegenwoordigers van ouders in de MR. Alle ouders mogen een stem uitbrengen op verkiesbare ouders. Teamleden doen dat voor verkiesbare teamleden. De MR praat met de directeur-bestuurder over het schoolbeleid. Ze adviseert over en wordt gevraagd in te stemmen met verschillende beleidsstukken van de school. De aard van de stukken bepaald of er sprake van instemmings- of adviesrecht. Met de PMR is er daarnaast apart overleg over specifieke op het personeel gerichte plannen.

Directie en managementteam

De directeur-bestuurder vormt samen met de adjunct-directeur de directie. De directie is verantwoordelijk voor de aansturing van de school. De bouwcoördinatoren en de intern begeleider zijn door de directie voor de aansturing van bepaalde (organisatorische) aspecten gemandateerd. De directie, bouwcoördinatoren en intern begeleider vormen samen het managementteam.

Intern begeleider

De intern begeleider (ib-er) is onder verantwoordelijkheid van de directie belast met de ontwikkeling, de coördinatie en de uitvoering van het zorgbeleid in de school, en de ondersteuning van leerkrachten in deze. De ib-er van obs de VOS is werkzaam voor beide locaties. Daarnaast vervult de adjunct-directeur ib-taken.

Bouwcoördinator

De bouwcoördinator is het eerste aanspreekpunt, voor de medewerkers die in de betreffende bouw werkzaam zijn, in zaken die op de bouw betrekking hebben. Hij/zij zorgt samen met de directie voor de (organisatorische) aansturing van aspecten, welke het functioneren van de bouw aangaan en verbeteren. Tevens denkt de bouwcoördinator actief mee over de ontwikkeling en uitvoering van het onderwijskundig beleid op schoolniveau. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 onderscheiden we op obs de VOS twee bouwen: de onderbouw (groep 1 t/m 4) en de bovenbouw (groep 5 t/m 8). Per bouw vervullen twee L11-leerkrachten (1 op elke locatie) gezamenlijk de rol van bouwcoördinator (duorol).

Specialist

De specialist op obs de VOS is een leerkracht die naast het reguliere takenpakket specialist is op een bepaald vakgebied. Als specialist heb je de volgende taken ten aanzien van het eigen specialisme:

- Beleidsvoorbereiding en -uitvoering op schoolniveau
- Gevraagd en ongevraagd adviseren van het MT
- Consulteren van collega's op schoolniveau

Er zijn op obs de VOS specialisten op de volgende gebieden: gedrag, taal, rekenen, engels en ICT/digitale gelettertheid. Wanneer er op een bepaald gebied meer dan 1 leerkracht specialist is vervullen zij de rol gezamenlijk (duorol).

Onderwijsondersteunend personeel

Binnen het onderwijsondersteunend personeel (OOP) op obs de VOS onderscheiden we twee functies, te weten leraarondersteuner en onderwijsassistent. Beide staan ten dienste van de leerkracht, die bepaalt welke ondersteuning op welk moment nodig is. Indien nodig in afstemming met de intern begeleider. Het kan hierbij zowel gaan om ondersteuning van de leerkracht zelf als om ondersteuning van leerlingen uit de groep van de betreffende leerkracht. OOP is werkzaam op beide locaties. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 worden ondersteuners zoveel mogelijk binnen dezelfde bouw ingezet. De inzet van OOP op bouwniveau wordt gecoördineerd door de bouwcoördinator in afstemming met het MT.

Conciërge

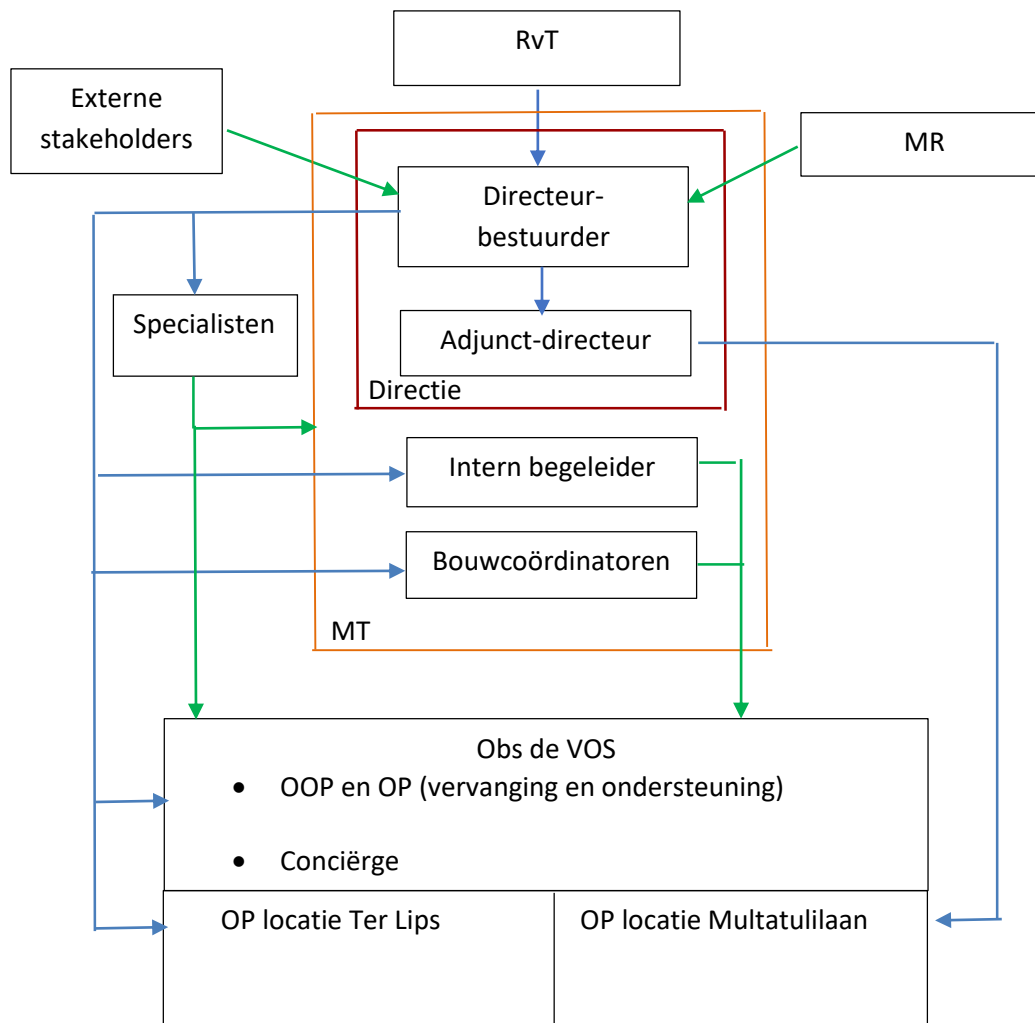
Onze school beschikt de gehele week over een conciërge. Hij is werkzaam op en voor beide locaties. De conciërge verzorgt allerhande hand- en spandiensten ter ondersteuning van het gehele team.

Onderwijspersoneel

Op onze school zijn ruim 30 leerkrachten werkzaam waaronder een vakleerkracht lichamelijke opvoeding en twee reguliere leerkrachten die tevens werken als vakleerkracht Engels. Voor de broodnodige flexibiliteit zijn niet alle leerkrachten (op al hun werkdagen) verbonden aan een groep. Sommigen van hen dragen (een deel van de week) zorg voor de vervanging van collega's, ze nemen dan voor kortere of langere tijd de groep over, of ze werken met leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte. Leerkrachten die al hun werkdagen aan een groep zijn verbonden zijn werkzaam op 1 locatie. Alle andere leerkrachten kunnen werkzaam zijn op beide locaties afhankelijk van de werkverdeling. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 worden leerkrachten die niet al hun werkdagen voor een vaste groep staan zoveel mogelijk binnen dezelfde bouw ingezet voor vervanging en ondersteuning van leerlingen. De inzet op bouwniveau wordt gecoördineerd door de bouwcoördinator in afstemming met het MT.

Op de volgende bladzijde is een schematische weergave te zien van de structuur op de VOS, stichting én school.

Organisatiestructuur de VOS (stichting en school)

Groene lijn → = Richtinggevende relatie

Blauwe lijn → = Hiërarchische relatie

Meer informatie aangaande het personeelsbeleid is terug te vinden in hoofdstuk 4 *Personeelsbeleid*.

2.5 Identiteit van het Openbaar Onderwijs

Obs de VOS is een openbare school, de enige in de gemeente Voorschoten. De identiteit van het openbaar onderwijs wordt verwoord in de termen:

- algemene toegankelijkheid;
- actieve pluriformiteit;
- openbaarheid, openheid en respect.

Algemene toegankelijkheid

Algemene toegankelijkheid houdt in dat op redelijke reisafstand openbaar onderwijs is voor ieder kind. Er worden geen financiële hindernissen opgeworpen om onderwijs te volgen. Obs de VOS is letterlijk toegankelijk voor kinderen met een fysieke handicap. Dit houdt in dat het onderwijs zodanig wordt gegeven dat zoveel mogelijk kinderen het onderwijs daadwerkelijk kunnen volgen, mede dankzij extra inspanningen in zorg. Indien dit voor sommige kinderen niet mogelijk is, omdat een andersoortige intensieve zorg en verzorging nodig is, dan wordt zorggedragen voor een passende verwijzing. Iedereen is welkom ongeacht de afkomst en de herkomst, ongeacht de godsdienst of levensbeschouwing, ongeacht de geaardheid.

Actieve pluriformiteit

Mensen verschillen van elkaar in opvattingen over normen en waarden, geloof en overtuiging, in culturele achtergrond en interesses, in omgangsvormen. De openbare school staat midden in deze pluriforme samenleving en wil er deel van uitmaken. Pluriformiteit komt tot uiting in de variatie in mensen voor de klas, in het bestuur en de ondersteuning. De openbare school ontleent haar meerwaarde aan de ontmoeting van verschillende overtuigingen en het centraal stellen van die ontmoeting in het onderwijs en in de omgang met elkaar. Actieve pluriformiteit is ook herkenbaar in het onderwijs dat recht wil doen aan de verschillen tussen kinderen qua leervermogen, leerstijl, leerweg en leerprestaties.

Openbaarheid, openheid en respect.

Binnen het openbaar onderwijs komt openbaarheid en openheid in brede zin tot uiting. Welke bestuursvorm ook wordt gekozen voor het openbaar onderwijs, altijd staat de openbaarheid van de bestuurlijke besluitvorming voorop. Openheid is ook een houding die tot uitdrukking komt in de omgang in de klas, tussen de collega's en met de ouders: alle betrokkenen van een schoolgemeenschap. Openheid ook in de informatie naar de ouders, de buurt, het dorp en de samenleving over hoe de school reilt en zeilt en wat de onderwijsprestaties zijn. Openheid ook om de omgeving te betrekken bij de school waar dat dienstig is voor de ontwikkeling van de kinderen en de betrokkenheid van de ouders.

Openheid vraagt ook om respect voor opvattingen van ieder lid van de schoolgemeenschap. Respect waarbij ruimte wordt gegeven aan uiteenlopende opvattingen, maar waarbij eigen ruimte niet mag leiden tot het schaden van de ruimte van de ander. Respect houdt overigens in dat men elkaar mag aanspreken op het respecteren van universele waarden. Respect betonen betekent niet het accepteren van opvattingen die indruisen tegen de essentie van de democratische waarden van onze samenleving. Die waarden komen o.a. tot uitdrukking in de grondwet, de verklaring van de Verenigde Naties over de rechten van de mens en de rechten van het kind.

2.6 Missie en Visie

Ons pedagogisch en didactisch handelen, onze manier van organiseren en onze eigen professionalisering zijn ingericht op basis van onze missie en visie. Dit betekent in de praktijk dat bij obs de VOS de basisbehoeften (relatie, competentie, autonomie) van leerlingen centraal staan, omdat sociaal welbevinden wordt gezien als voorwaarde voor cognitieve ontwikkeling.

Missie

Onze leerlingen zijn trots op wie zij zijn en wat zij kunnen. Zij waarderen anderen om diezelfde redenen. Vanuit hun eigen kracht zijn zij voorbereid op hun volgende stap.

VisieOntwikkelen vanuit een veilige basis

Met ons openbaar onderwijs leggen we een veilige basis voor de kinderen. Dit is een voorwaarde voor ontwikkeling. We creëren een aantrekkelijke leeromgeving waar fouten maken mag. Het gehele team straalt vertrouwen uit naar de kinderen. Vanuit dit vertrouwen voeren wij gesprekken met de kinderen over hun ontwikkeling.

Ontdekken wie je bent

Vanuit deze veilige basis leren we ieder kind écht kennen; in karakter, leerstijl en interesses. We stellen ons onderwijs zo goed mogelijk af op ieder kind. Wij hechten veel waarde aan de zelfstandigheid van onze kinderen. Dit bevorderen we door ze gedurende hun schooltijd steeds zelfstandiger te laten werken en denken. Dat betekent dat ze niet alleen op het gebied van kennis, maar ook op sociaal gebied, meer en meer verantwoordelijkheid nemen voor hun gedrag.

Vorbereiden op de toekomst

Onze school rust de leerlingen toe, zodat zij zelfstandig en actief kunnen participeren in een geïnternationaliseerde wereld. Onze leerlingen leren kritische denkers te zijn die hun creativiteit inzetten om problemen op te lossen. Daarnaast leggen we ook veel nadruk op samenwerken, zodat zij zich ook ten volle ontwikkelen op sociaal gebied. Zelf werken wij actief samen met ouders als het gaat om burgerschap van de kinderen.

Leren van en met elkaar

Om dit alles waar te kunnen maken is het belangrijk dat we een lerende organisatie zijn. Dat betekent dat we actief van en met elkaar leren en reflecteren op ons handelen. We gebruiken de verschillende kwaliteiten van ons team. Zo creëren wij in teamverband het beste onderwijs voor onze leerlingen en geven wij het goede voorbeeld.

2.7 Vreedzame school

Obs de VOS is een Vreedzame school. Een school waar expliciet aandacht is voor sociale competentie en democratisch burgerschap. Als Vreedzame School willen we kinderen opvoeden tot verantwoordelijke en actieve leden van de gemeenschap. Daartoe beschouwen we de klas en de school als oefenplaats. Kinderen leren dat zij deel uitmaken van de gemeenschap die de klas en school vormt en leren daar een bijdrage aan te leveren. Ze leren oog en oor te hebben voor anderen en zich verantwoordelijk te voelen voor het algemeen belang. De inzet van leerling mediators speelt bij dit alles een grote rol.

Als Vreedzame School werken wij met een grondwet, drie hoofdregels die voor allen - groot en klein - binnen de school gelden.

1. Voor groot en klein zullen wij aardig zijn.
2. Elke jongen en meid zorgt op school voor veiligheid.
3. Wij zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.

Meer informatie is te vinden in onze schoolgids en op www.devreedzameschool.net.

2.8 Kwaliteitskeurmerk Early bird

Onze school is de trotse bezitter van het kwaliteitskeurmerk *Early bird*. Scholen met dit keurmerk voldoen aan de landelijke standaard voor vroeg vreemdetalenonderwijs (vvto) Engels en zijn daarmee een erkende vvto-school. Op beide locaties bieden wij van groep 1 t/m groep 8 Engels aan. De lessen worden deels door de eigen leerkracht verzorgd en deels door de aan school verbonden (near) native speakers.

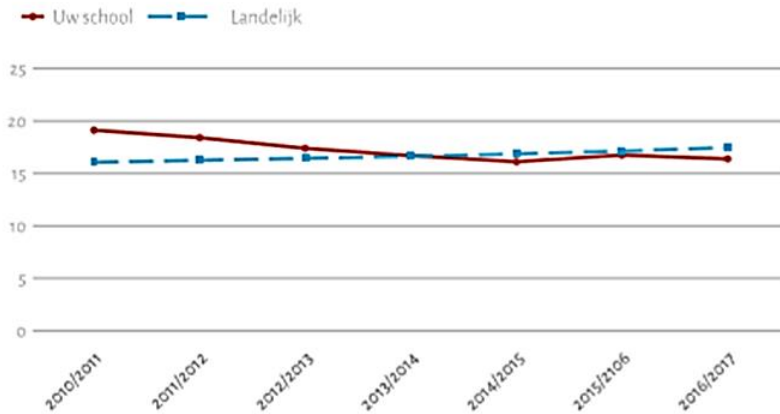
Meer informatie is te vinden in onze schoolgids en op www.earlybirdie.nl.

2.9 Samenstelling leerlingenbestand

De grafieken in paragraaf 2.9 geven de samenstelling van het leerlingenbestand in groep 3 t/m 8 weer over de jaren 2010 t/m 2017. Er is gekeken naar het percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond, het percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen en het percentage leerlingen uit eenoudergezinnen. Gezien het feit dat de percentages van de school in alle gevallen onder het landelijk gemiddelde liggen is het op dit moment niet nodig om ten aanzien van de onderwerpen aparte beleidslijnen uit te werken.

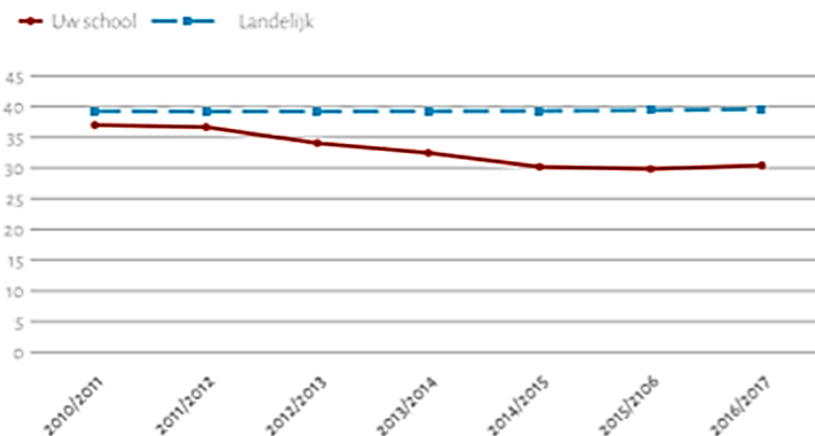
Leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond.

Figuur 2.9.1 op de volgende bladzijde toont de ontwikkeling van eerste- en tweede generatiemigranten uit niet-westerse herkomstlanden oftewel leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond. Landelijk is het percentage over de jaren licht gestegen terwijl het percentage op de VOS juist is afgenomen. In het schooljaar 2016/2017 had 16% van de leerlingen op de VOS een niet-westerse migratieachtergrond. Dit percentage ligt net onder het landelijk gemiddelde.

2.9.1 Percentage leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond voor de schooljaren 2010 t/m 2017

Leerlingen met ouders met een laag inkomen.

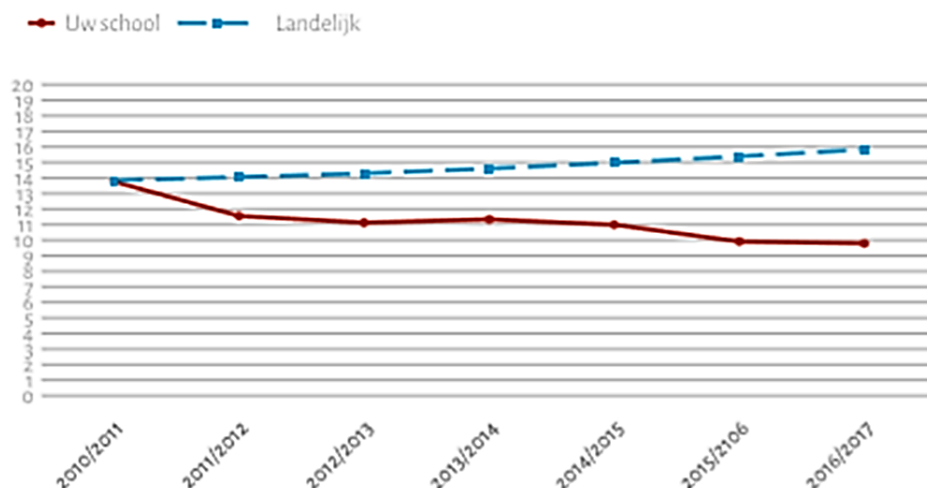

2.9.2 Percentage leerlingen met ouders met een laag inkomen voor de schooljaren 2009 t/m 2017

Bovenstaand figuur 2.9.2 brengt de ontwikkeling in beeld van het percentage leerlingen afkomstig uit gezinnen met relatief lage inkomens. Onder gezinnen met relatief lage inkomens wordt de laagste 40% van de huishoudinkomens verstaan. Landelijk gezien is percentage nagenoeg gelijk gebleven terwijl op de VOS een duidelijk daling te zien is. In het schooljaar 2016/2017 is circa 30% van de leerlingen op onze school afkomstig uit een gezin met een relatief laag inkomen. Dit percentage ligt een kleine 10% lager dan het landelijk gemiddelde.

Leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen

Figuur 2.9.3 op de volgende bladzijde laat de ontwikkeling zien van het percentage leerlingen afkomstig uit een eenoudergezin. Landelijk is het percentage over de jaren licht gestegen terwijl op onze school juist een daling te zien is. Het percentage op onze school was in 2010 gelijk aan het landelijk gemiddelde, maar ligt daar in het schooljaar 2016/2017 met een percentage van 10% circa 6% onder.

2.9.3 Percentage leerlingen afkomstig uit eenoudergezinnen voor de schooljaren 2009 t/m 2017

2.10 Leerlingenaantallen

Teneinde inzicht te krijgen in de ontwikkeling van de leerlingenaantallen heeft de gemeente Voorschoten in november 2019 ten behoeve van het integraal huisvestingsplan (IHP) Postmus Advies gevraagd prognoses op te stellen voor alle basisscholen in Voorschoten. De prognoses zijn gebaseerd op de telgegevens tot en met 1 oktober 2019 en opgesteld voor de korte en lange termijn.

Onderstaande tabel 2.10.1 geeft een beeld van de ontwikkeling van het leerlingenaantal op onze school afgezet tegen de prognoses van Postmus Advies. Het weergegeven leerlingenaantal per jaar betreft het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober van het voorafgaande jaar. Het aantal leerlingen opgenomen bij jaar 2019 in de tabel is met andere woorden het aantal leerlingen geteld op 1 oktober 2018.

Jaar	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2030	2035
Totaal 4 t/m 7 jarigen	225	220	217							
Aantal Iln Multatulilaan	237	235	229							
Aantal Iln Ter Lips	227	218	214							
Aantal Iln obs de VOS	464	453	443							
Toe-/afname Iln aantal	-15	-11	-10							
Prognose Multatulilaan				227	229	233	241	240	237	238
Prognose Ter lips				212	206	205	206	206	202	204
Prognose obs de VOS				439	435	438	447	446	439	442
Toe-/afname Iln aantal				-4	-4	+3	+9	-1	-7	+3

2.10.1 Ontwikkeling van het leerlingenaantal op obs de VOS afgezet tegen de prognoses van Postmus Advies

De leerlingenprognoses van Postmus Advies voor het basisonderwijs geven aan dat het aantal leerlingen voor Voorschoten als geheel tot aan 2035 daalt met een kleine 3%. Onze locatie aan de Ter Lips wijkt hier met een daling van 4,5% negatief van af terwijl onze locatie aan de Multatulilaan juist een positiever beeld laat zien met een groei van 4%. Voor de school als geheel laten de prognoses een redelijk stabiel beeld zien over de jaren met kleine fluctuaties die naar verwachting goed opgevangen kunnen worden binnen de lopende financiële en personele begrotingen.

2.11 Ouders/verzorgers

De ouders/verzorgers van beide locaties zijn hoofdzakelijk van autochtone afkomst. Ze zijn betrokken en laten een open en constructieve houding zien. Over het geheel genomen zijn ze ambitieus ingesteld en hebben ze hoge verwachtingen van hun kinderen. De school werkt samen met de ouders en wil aan de hoge verwachtingen voldoen. Zij voert daartoe op regelmatige basis overleg met de medezeggenschapsraad, de ouderraden en individuele ouders.

Voor de locatie Multatulilaan geldt dat 76% van de ouders afkomstig is uit de wijk waar de locatie is gesitueerd. Bij de locatie Ter Lips is dit percentage 58%. Voor de totale school geldt dat een kleine 7% van de ouders woonachtig is in een aanpalende gemeente waarbij de instroom het grootst is vanuit Leiden en Leidschendam-Voorburg.

2.12 Directiekring en –beraad Voorschoten

Obs de VOS neemt deel aan de directiekring Voorschoten. De directiekring maakt onderdeel uit van het samenwerkingsverband PPO Leiden en heeft tot doel passend onderwijs binnen Voorschoten te realiseren. Zo wordt bijvoorbeeld de (her)plaatsing van leerlingen onderling afgestemd en het beleid van het samenwerkingsverband onderling besproken. Daarnaast is er binnen Voorschoten een directieberaad waarin overige zaken worden afgestemd als huisvesting en sportactiviteiten. Ook is er ruimte voor intervisie. Voor ons als éénpitter zijn beide overleggen zeer waardevol. Het zorgt voor de broodnodige ruggenspraak en de gedeelde ontwikkelingen op andere scholen helpen ons keuzes te maken aangaande onze eigen schoolontwikkelingen.

2.12 Sponsorgelden

Voor sponsoring op onze school gelden de volgende uitgangspunten:

- Sponsors mogen geen invloed hebben op het primaire proces; de school is onafhankelijk.
- We conformeren ons aan het ‘convenant sponsoring in het primair en voortgezet onderwijs’.
- Tegenprestaties mogen niet onevenredig zijn t.o.v. de sponsoring.

Indien wij met sponsors hebben gewerkt, leggen wij hierover in ons jaarverslag zowel inhoudelijk als financieel verantwoording af.

3. Onderwijsinhoud (primaire proces)

Onder Onderwijsinhoud (primaire proces) vallen verschillende aandachtsgebieden. In de loop van dit hoofdstuk worden alle aandachtsgebieden nader toegelicht. Alle in dit hoofdstuk en in de bijbehorende bijlagen opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

3.1 Onderwijsaanbod

Het onderwijsaanbod van onze school is gericht op de drie belangrijkste functies van onderwijs:

1. Bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling van kinderen.
2. Zorg voor overdracht van maatschappelijke en culturele verworvenheden.
3. Toerusten van kinderen voor participatie in de samenleving.

We hanteren per leerjaar aansluitende lesmethoden om de kerndoelen en onderliggende leerlijnen vorm te geven waarbij tevens aanvullend materiaal wordt gebruikt. Ons onderwijsaanbod is gegroepeerd in een aantal domeinen. Binnen één domein zijn één of meerdere vakgebieden ondergebracht. Het domein *Vakoverstijgend aanbod* maakt geen onderdeel uit van de verplichte kerndoelen, maar als school hechten we hier wel veel waarde aan.

Domeinen en vakgebieden obs De VOS
Nederlandse taal <ul style="list-style-type: none"> • Mondelinge taalvaardigheid • Lezen • Schrijven • Begrippen en taalverzorging (o.a. spelling)
Engelse taal (VVTO)
Rekenen en Wiskunde
Oriëntatie op jezelf en de wereld <ul style="list-style-type: none"> • Aardrijkskunde • Geschiedenis • Natuur & Techniek • Verkeer
Bewegingsonderwijs
Kunstzinnige oriëntatie <ul style="list-style-type: none"> • Tekenen en handvaardigheid • Muziek • Drama
Vakoverstijgend aanbod <ul style="list-style-type: none"> • Sociale en Democratisch burgerschap • Digitale geletterdheid

In *Bijlage 2. Onderwijsaanbod* worden per domein en vakgebied de volgende punten nader uitgewerkt:

- Doelen van de school
- Methoden/materialen
- Relatie met de kerndoelen
- Beleidsvoornemens

3.2 Aanbod Jonge Kind

In ons onderwijs aan het jonge kind, richten wij ons op ruimte geven, uitdaging bieden en het geven van een veilig gevoel voor de optimale ontplooiing van ieder kind. Zelfstandigheid, spelend leren en aansluiten bij de beleving van de kinderen zijn daarbij belangrijke uitgangspunten. In de groepen 1-2 wordt thematisch gewerkt. Het thema sluit aan bij de belevingswereld van de kinderen.

Wij hanteren de volgende werkvormen:

- Werken in een grote kring.
Hierin zitten alle leerlingen. In de grote kring wordt o.a. het volgende aangeboden: zingen, luisteren naar elkaar, praten over wat je hebt beleefd, taal- en rekenactiviteiten en uitleg van de werklessen.
- Werken in een kleine kring.
Hierin zitten de leerlingen op niveau, bijvoorbeeld de oudste, middelste en jongste kleuters of een apart groepje. In de kleine kring wordt o.a. gewerkt aan uitbreiding van de woordenschat d.m.v. praatplaten en prentenboeken. Daarnaast wordt specifiek ontwikkelingsmateriaal aangeboden.
- Werklessen
Tijdens de werklessen wordt individueel en op eigen niveau gewerkt.
- Arbeid-naar-keuze-bord
Als een leerling klaar is met de werkles kiest hij via het arbeid-naar-keuze-bord een vervolgactiviteit. De keuzes kunnen o.a. worden gemaakt uit: de poppenhoek, bouwhoek, computerwerk, leeshoek en tekenen.
- Bewegingslessen en buitenspelen

De doelstellingen bij bovenstaande werkvormen zijn

- Het bevorderen van het tonen van eigen initiatief;
- leren omgaan met teleurstellingen (niet alles wat je wilt doen is ook direct mogelijk);
- ontwikkelen van sociale vaardigheden (helpen, delen, vragen, ...);
- probleemoplossend vermogen stimuleren;
- ontwikkelen van ruimtelijk inzicht en inzicht in de verhouding in het platte vak;
- visueel en auditief kunnen discrimineren;
- zelfstandig opdrachten kunnen uitvoeren;
- geconcentreerd kunnen luisteren;
- ontwikkelen van grove en fijne motorische vaardigheden;
- kunnen ordenen, sorteren, combineren en classificeren;
- ontwikkelen van inzicht in hoeveelheid en rangorde;
- abstract kunnen denken;
- belangstelling opwekken voor boekjes, letters en cijfers;
- kleuren en vormen kunnen benoemen.

Het aanbod wordt vormgegeven met behulp van de volgende methoden

- Piramide
- Basislessen bewegingsonderwijs in de speelzaal
- Map Fonetisch Bewustzijn
- Map Gecijferd Bewustzijn

- Map begrijpend luisteren
- Methode Met sprongen vooruit
- Methode Vreedzame school
- Methode Cookie and friends

3.3 Onderwijstijd en –rooster

In bijlage III is de verdeling van de beschikbare onderwijstijd over de verschillende domeinen opgenomen. Op papier is deze verdeling passend en werkbaar, maar in de praktijk wordt er binnen het team ‘roosterdruk’ ervaren. Hier liggen met name 3 zaken aan ten grondslag:

1. Er zijn op school veel verschillende methodes die elkaar qua doelen soms overlappen. Binnen de beschikbare tijd is het niet mogelijk om alle methodes volledig te volgen, maar wat doen we dan wel en wat niet? Het is van belang dat de specialisten binnen de school hierover een advies formuleren zodanig dat er schoolbrede kaders worden gesteld waarbinnen een leerkracht een persoonlijke keuzes kan maken passend bij zijn groep.
2. In het kader van talentontwikkeling zijn er op school veel extra activiteiten (muziek, projecten, vieringen...), maar deze activiteiten vinden verspreid over de week en de dag plaats waardoor het erg onrustig wordt. Hoe kunnen we de extra activiteiten voor talentontwikkeling behouden, maar dan met minder lesonderbrekingen? In de komende schoolplanperiode gaat een werkgroep bezien of het werken met talentenprojecten, crea-middagen of een andere vorm van clustering op het rooster een passende oplossing is.
3. Tot slot ervaart het team weinig ruimte voor niet geplande activiteiten. De verwachting is dat dit knelpunt wordt opgelost door bovenstaande twee knelpunten op te pakken.

3.4 Pedagogisch en didactisch handelen

Ontdek het kind

Ons pedagogisch en didactisch handelen is erop gericht kinderen op een effectieve wijze onderwijs te geven dat passend is bij hun onderwijsbehoefte, met als doel alle talenten van het kind optimaal tot ontwikkeling te laten komen. Dit vraagt onder meer het volgende van ons handelen:

- Goed zicht hebben op de onderwijsbehoefte van de individuele leerling/groepen leerlingen;
- Planmatig werken aan het aanbod aan de verschillende (groepen) leerlingen (groepsplannen);
- Differentiëren bij instructie en verwerking (zowel naar inhoud als naar tempo);
- Aanspreken van een breed palet aan talenten naast rekenen en taal.

Vanaf groep 3 wordt voor de onderdelen rekenen, spelling, technisch- en begrijpend lezen, instructie gegeven op drie niveaus, waarbij het volgende onderscheid gemaakt wordt:

1. De instructiegevoelige (basis)groep (IG), die de basisinstructie krijgt,
2. De instructie-afhankelijke groep (IA) met leerlingen die verlengde instructie behoeven, en
3. De instructie-onafhankelijke groep (IO) waarbinnen leerlingen een verkorte instructie krijgen.

In de kleutergroepen is sprake van beredeneerd aanbod. Tijdens diverse leer- en spelmomenten wordt rekening gehouden met het ontwikkelingsniveau van het kind. Ten aanzien van gedrag is er een planmatige aanpak, waarbij gekeken wordt naar de fasen van groepsvorming. Dit is beschreven in het protocol Gedrag (zie paragraaf 3.4. Pedagogisch klimaat en sociaal welbevinden).

Hoewel we al veel doen zijn we als team nog niet tevreden. Het is onze ambitie om in 2024 net zo goed in staat te zijn om ons onderwijs aan te passen aan leerlingen die boven het gemiddelde scoren als aan leerlingen die onder het gemiddelde scoren. Daarnaast hebben we een slag gemaakt met het planmatig en gedifferentieerd aanpakken van gedragsmatige vraagstukken en is er binnen de reguliere dag- en roosterindeling meer ruimte gecreëerd om te werken aan de brede ontwikkeling van talenten.

Zelfstandigheid en eigenaarschap

Wij hechten veel waarde aan de zelfstandigheid van de leerlingen. Daarnaast vinden we het belangrijk dat leerlingen zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun eigen leerproces en gedrag (eigenaarschap).

Kernbegrippen hierbij zijn:

- Zelf ontdekken
- Zelf kiezen
- Zelf doen
- Zelf sturen

In de huidige lessen is al de nodige aandacht voor zelfstandigheid en eigenaarschap. Zo wordt er bijvoorbeeld gewerkt met dag- en/of weektaken en zetten we coöperatieve werkvormen in. Alleen de leerlijn en -doelen van groep 1 t/m 8 op het gebied van zelfstandigheid en eigenaarschap zijn niet helder. Het is van belang dat hier de komende jaren duidelijkheid in komt voor zowel de leerling als de leerkracht. Waar werk ik als leerkracht en leerling naar toe en wat mag ik als leerkracht op het gebied van zelfstandigheid en eigenaarschap van mijn leerlingen (aan de start van het schooljaar) verwachten? Daarnaast is de wens vanuit het team om onze kennis en vaardigheden t.a.v. eigenaarschap de komende jaren verder te vergroten. Welk leerkrachtgedrag is bevorderend voor het eigenaarschap van leerlingen en hoe kan ik dit gedrag als leerkracht meer laten zien?

3.5 Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid

Een basisbehoefte van ieder kind is dat hij/zij zich veilig voelt. Het is een voorwaarde voor ontwikkeling.. Op obs de VOS wordt er dan ook op verschillende manieren gewerkt aan een positief pedagogisch klimaat en aan de sociale veiligheid.

Pedagogisch klimaat

Onder het pedagogisch klimaat verstaan we het geheel van aanwezige en gecreëerde omgevingsfactoren die invloed hebben op het welbevinden van de leerlingen. Dit welbevinden heeft weer invloed op de ontwikkeling en het leervermogen. Een goed pedagogisch klimaat wordt in grote mate bepaald door positieve relaties. Hier wordt aan gewerkt met behulp van de methode De Vreedzame school. Daarnaast stimuleren we als school onderstaand leerkrachtgedrag:

- De leerkracht heeft aandacht voor de kinderen en kan zich in hun situatie inleven.
- De leerkracht is authentiek en heeft gezag.
- De leerkracht heeft vertrouwen in zijn leerlingen. Hij ondersteunt het zelfvertrouwen van de kinderen door hen het gevoel te geven dat ze het kunnen.
- De leerkracht heeft respect voor zijn leerlingen en bevordert het onderlinge respect.
- De leerkracht zorgt voor een ordelijke en functionele leeromgeving en een goede structuur in de groep. Het geeft rust en veiligheid als de kinderen weten waar alles staat en wat de regels zijn.
- De leerkracht stimuleert de zelfstandigheid en het eigenaarschap bij de kinderen.
- De leerkracht hanteert heldere regels, dat schept duidelijkheid. Deze regels zijn in lijn met de omgangsregels op schoolniveau.

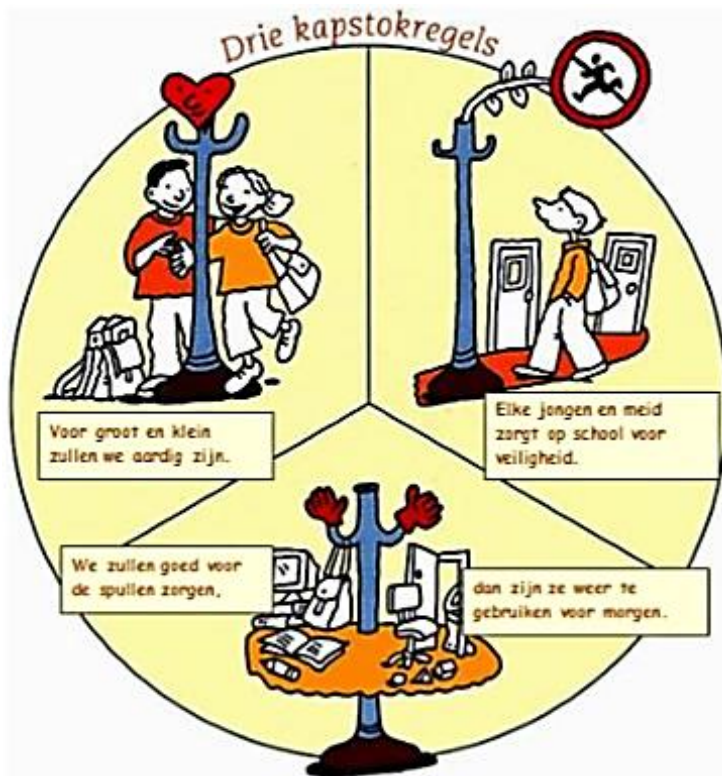
Sociale veiligheid

Een veilige omgeving houdt in dat er een prettige sfeer op school is. Incidenten zoals ongepast gedrag, intimidatie, pesten, diefstal en agressie worden voorkomen. Dat kan door op tijd te signaleren en hier gericht tegen op te treden. Sinds augustus 2015 is de Wet Veiligheid op school van kracht die tot doel heeft pesten aan te pakken en de veiligheid voor leerlingen op school te vergroten. De wet geeft aan dat:

- Scholen een sociaal veiligheidsbeleid moeten uitvoeren.
- Twee taken binnen het onderwijsteam moeten worden belegd: Een aanspreekpunt waar leerlingen en ouders pesten kunnen melden en een anti-pestcoördinator.
- De school de beleving van veiligheid en welzijn van leerlingen moet volgen.

Het sociaal veiligheidsbeleid

Op obs de VOS wordt onderwijs gezien als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de school en ouders. Om goed onderwijs te kunnen bieden, is het belangrijk dat leerlingen, ouders en leerkrachten respect voor elkaar hebben, open en eerlijk met elkaar communiceren en vertrouwen in elkaar hebben. Hiertoe hebben we als Vreedzame school een grondwet (zie figuur 3.5.1) opgesteld die de basis vormt voor een goed pedagogisch klimaat binnen de school. Iedereen, leerlingen, leerkrachten, ouders en bezoekers van de school, is verantwoordelijk voor het naleven van de grondwet en kan elkaar hierop aanspreken.

3.5.1 Grondwet obs de VOS

Ook is er een gedragsprotocol opgesteld zodat voor ouders en personeel inzichtelijk is hoe op school gezorgd wordt voor een goed pedagogisch klimaat en welke maatregelen worden genomen om gewenst gedrag te bevorderen. Op obs de VOS gaan we uit van een positieve benadering. Door het benoemen van het goede gedrag willen wij de kinderen hierin stimuleren. In het gedragsprotocol staat beschreven hoe er op obs de VOS gewerkt wordt aan de sociale competentie van leerlingen, welke regels gelden op school en welke stappen worden ondernomen bij ongewenst en grensoverschrijdend gedrag. In navolging van het gedragsprotocol hebben we als school ook een pestprotocol opgesteld gebaseerd op het Nationaal Pest Protocol. Beide protocollen zijn terug te vinden op <https://www.obsdevos.nl/onze-school/informatie/protocollen>. Tot slot maken alle klassen aan het begin van elk schooljaar afspraken met elkaar om ervoor te zorgen dat iedereen verantwoordelijkheid draagt voor de klas en zijn omgeving. Komende schoolplanperiode zullen beide protocollen in het kader van kwaliteitsbewaking worden geëvalueerd en, wel dan niet bijgesteld, opnieuw worden vastgesteld.

Taken binnen het team m.b.t. veiligheid

Binnen het team zijn verschillende mensen belast met de zorg voor veiligheid.

- Per locatie is een gedragspecialist werkzaam. Deze ondersteunen leerkrachten en/of leerlingen wanneer er sprake is van gedragsproblematiek bij leerlingen.

- Tijdens pauzes werken we met leerling-mediatoren die samen met de kinderen een conflicten oplossen.
- Daarnaast is er per locatie een vertrouwenspersoon aanwezig. Indien sprake is van een klacht m.b.t. bijvoorbeeld het schoolbeleid, pesten, seksuele intimidatie of geweld en bedreiging, kan deze klacht gemeld worden bij de groepsleerkracht en/of bij de directie. Ook is het mogelijk om dit met de vertrouwenspersoon op school te bespreken.
- Tot slot is er op beide locaties een anti-pestcoördinator die als aanspreekpunt voor leerlingen en ouders kan fungeren in geval er sprake is van pesten. Daarnaast kan de anti-perscoördinator leerkrachten begeleiden bij het nemen van de juiste stappen bij een pestgeval.

Alle genoemde medewerkers en leerlingen zijn voor hun taken adequaat opgeleid.

Volgen van de beleving van veiligheid en welzijn van leerlingen.

Met behulp van de methode ZIEN! volgen wij de sociale en emotionele ontwikkeling van onze leerlingen. Daarnaast wordt jaarlijks leerling vragenlijst *ZIEN! Leerling 5-8 Leer- en leefklimaat*, afgenomen waarmee de sociale veiligheid gemonitord kan worden. De inspectie van het onderwijs ontvangt automatisch de resultaten van deze vragenlijsten. Op deze wijze kan de school bij de inspectie aantonen wat de veiligheidsbeleving van de leerlingen op school is.

3.6 Zorg en begeleiding

De leerling in beeld

Om tegemoet te kunnen komen aan de onderwijsbehoefte van leerlingen moeten leerkrachten de beginsituatie van de leerling kennen. Op grond hiervan wordt het aanbod en de aanpak bepaald. Vervolgens volgen de leraren de ontwikkeling van de leerlingen en stellen indien nodig het aanbod en de aanpak bij. Het vaststellen van de beginsituatie en het volgen van de ontwikkeling van leerlingen gebeurt aan de hand van observaties en toetsen.

Methode onafhankelijke toetsen

Met het Cito leerlingvolgsysteem wordt de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen gevolgd op de vier hoofdgebieden: technisch lezen, begrijpend lezen, spelling en rekenen. Cito maakt gebruik van objectieve, niet methode gebonden toetsen. De scores van de leerlingen geven informatie over de leerresultaten t.o.v. het landelijk gemiddelde. De landelijke toetsen van CITO worden afgenomen in de maanden januari en juni. Daarnaast brengen wij met ZIEN! de sociale en emotionele ontwikkeling in beeld. Bij stagnatie in deze ontwikkeling, kunnen wij gebruik maken van de database van Parnassys met tips voor leerkrachten en ouders. Tot slot wordt voor Engels de IEP-toets afgenomen in groep 8. Zie tabel 3.5.1 op de volgende bladzijde voor een overzicht van de methode onafhankelijke toetsen die worden afgenomen.

Methode gebonden toetsen

Naast de CITO-toetsen zijn er methode gebonden toetsen. De leerling werkt enkele weken met nieuw aangeboden stof. Op school wordt deze stof verwerkt en geoefend. De toetsen laten zien of de aangeboden stof van de afgelopen periode wordt beheerst. De leerkrachten houden de resultaten van de kinderen bij.

Observatiesysteem groep 1-2

De ontwikkeling van kleuters wordt via observaties gevolgd. Op obs de VOS hebben we bij de kleuters tot op heden een zelfontwikkeld observatiesysteem gehanteerd, maar dit wordt met ingang van het schooljaar 2020-2021 vervangen door een gecertificeerd 'commercieel' instrument.

Naam toets	Groep							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Rekenen voor kleuters		X						
Taal voor kleuters		X						
Drie minuten toets (DMT)			X	X	X	X	X	X
AVI lezen			X	X	X			
SVS (Spelling)			X	X	X	X	X	X
Rekenen en wiskunde			X	X	X	X	X	X
Woordenschat						X	X	X
Toetsen Begrijpend Lezen (TBL)			X	X	X	X	X	X
Studievaardigheid						X		
Entreetoets groep 7							X	
Eindtoets groep 8								X
Me2							X	
IEP toets Engels								X
ZIEN! leerkracht		X	X	X	X	X	X	X
ZIEN! leerling					X	X	X	X

3.5.1 Overzicht van de methode onafhankelijk toetsen die op obs de VOS worden afgenomen.

Analyse toets- en observatiegegevens

Alle didactische toetsgegevens worden besproken door de groepsleerkracht en de intern begeleider. Bekeken wordt welke kinderen extra hulp of een aanpassing van het lesprogramma of de instructie nodig hebben. Dit wordt vastgelegd in één van de drie groepsplannen die per genoemd vak(gebied) wordt gemaakt. Op basis van de analyse van deze observaties en toetsen worden leerlingen in een voor hen passende instructiegroep geplaatst. Voor elke instructiegroep gelden passende leerdoelen en een daarbij behorend leerstofaanbod (zie paragraaf 3.3 Pedagogisch en didactisch handelen). Naast groepsplannen voor taal, lezen en rekenen is de wens om op basis van ZIEN! ook groepsplannen op pedagogisch/sociaal-emotioneel gebied te maken. Hiertoe is nadere scholing voor ZIEN! op teamniveau nodig met als centrale vraag: *Hoe kan ik de resultaten van ZIEN! op de juiste wijze analyseren en hoe zet ik dit vervolgens om naar handelen?*

Na een vastgestelde periode wordt het groepsplan geëvalueerd. Wanneer blijkt dat een kind, ondanks inzet van school en thuis, onvoldoende vooruit gaat, treedt het volgende niveau van ondersteuning in werking (zie het kopje *Niveaus van ondersteuning*). Momenteel worden de verzamelde toets- en observatiegegevens geanalyseerd en besproken op het niveau van de leerling en de groep door de leerkracht en de ib-er. Vanaf het schooljaar 2020-2021 worden de resultaten ook op het niveau van de school geanalyseerd en besproken in relatie tot de gestelde doelen op schoolniveau.

Niveaus van ondersteuning

Onze school is, via het bestuur, lid van het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO). Samen met alle basisscholen en scholen voor speciaal (basis) onderwijs in de regio Leiden zorgen wij ervoor dat er voor elk kind een passende onderwijsplek beschikbaar is (zorgplicht). Binnen onze school hebben we hiertoe een ondersteuningsstructuur. Het uitgangspunt van de ondersteuningsstructuur is dat alle leerlingen, binnen het groepsgerichte onderwijsaanbod, optimaal kunnen ontwikkelen op sociaal-emotioneel

en cognitief gebied. Wanneer dit voor een leerling (tijdelijk) niet haalbaar blijkt te zijn dan worden er andere stappen ondernomen.

We onderscheiden binnen de ondersteuningsstructuur vijf niveaus om aan de ondersteuningsbehoefte van alle leerlingen te kunnen voldoen. Meer informatie is terug te vinden in het zorgplan en het schoolondersteuningsprofiel (SOP) van obs de VOS. Beide stukken worden in de periode februari-juli 2020 ge-updatet op basis van het nieuwe schoolplan. In het nieuwe zorgplan worden de in het verleden gemaakte afspraken herijkt (hoe, wat, wie) en op basis van een analyse van de huidige situatie worden beleidsvoornemens op het gebied van zorg voor de komende jaren geformuleerd.

Niveau 1 en 2. Basisondersteuning

De ondersteuning op niveau 1 en 2 wordt door de leerkracht in de groep geboden wel dan niet met extra ondersteuning van een onderwijsassistent, leraarondersteuner of collega leerkracht. De leerkracht differentieert naar ondersteuningsbehoeften van de leerlingen. Hij richt het onderwijs zo in dat dit zoveel mogelijk tegemoet wordt gekomen aan de basisbehoeften (autonomie, competentie en relatie) én aan de didactische onderwijsbehoeften van alle kinderen.

Niveau 3. Speciale interne ondersteuning

Bij niveau 3 van de ondersteuningsstructuur gaat het om het tegemoet komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van een kind waarbij door de leerkracht extra hulp gevraagd wordt aan deskundigen binnen de school. De leerkracht is verantwoordelijk voor de aanmelding van de leerling bij de intern begeleider. De leerkracht neemt initiatief, formuleert de hulpvraag en geeft aan welke acties tot dan toe met de leerling ondernomen zijn en waarom deze tot onvoldoende resultaat hebben geleid. Vervolgens wordt samen met de intern begeleider besloten welke aanvullende acties nodig zijn.

Door een planmatige aanpak (HGW) en in goed overleg met ouders en leerling worden de belemmerende en stimulerende factoren in beeld gebracht. Bij het uitblijven van schoolse resultaten kan cognitief onderzoek nodig zijn. Indien een leerling op begrijpend lezen en rekenen, ondanks intensieve hulp op school en thuis, een achterstand van meer dan 10 maanden oploopt wordt er een ontwikkelingsperspectief (OPP) opgesteld. De extra hulp, begeleiding en aanpassingen worden hierin opgenomen. Het OPP wordt minimaal 2x per jaar met ouders, de leerkracht en intern begeleider besproken.

Niveau 4. Speciale ondersteuning na externe analyse

Als de school geen adequaat antwoord (meer) kan geven op de specifieke ondersteuningsbehoeften van de leerling is er sprake van ondersteuning op niveau 4. De school is dan 'handelingsverlegen'. De hulp van externe specialisten, zoals een orthopedagoog, schoolmaatschappelijk werker en/of het ondersteuningsteam van het samenwerkingsverband, wordt ingeroepen om een diepere analyse uit te voeren met als doel erachter te komen waarom de ontwikkeling van een kind stagneert en welke ondersteuning nodig is om de ontwikkeling weer op gang te brengen. Op basis van de externe analyse stelt de groepsleerkracht, in samenwerking met de specialist en de intern begeleider, een kortdurend handelingsplan op of een (langdurig) groeidocument. Een groeidocument is een beveiligd digitaal dossier dat, met toestemming van ouders, aangemaakt kan worden en gedeeld kan worden met externe hulpbieders.

Niveau 5. Grenzen aan de zorg op regulier onderwijs.

Bij niveau 5 wordt de ondersteuning niet meer op obs de VOS geboden. Dit gebeurt wanneer we niet kunnen voorzien in de benodigde ondersteuningsbehoeften van de leerling en het speciaal basisonderwijs (SbO) of het speciaal onderwijs (SO) passender is. Hiervan is sprake als:

- Het kind zich langere tijd niet meer gelukkig voelt op school.
- Het kind de aansluiting kwijt is met zijn medeleerlingen, de leerkracht en de lesstof.
- Het kind de sfeer, het ritme en de regelmaat binnen de school dusdanig verstoort dat andere kinderen hierdoor langere tijd in hun ontwikkeling belemmerd worden.

- De leerresultaten dusdanig achterblijven dat een onevenredige inspanning verricht moet worden om het kind zich verder te laten ontwikkelen.
- Het team in zijn geheel geen mogelijkheid meer ziet om een doorgaande leerlijn te creëren.

Als school vragen we met toestemming van de ouders via het ondersteuningsteam een toelaatbaarheidsverklaring voor het SO of SbO aan. Het Ondersteuningsteam neemt in zijn afwegingen mee: het IQ, de leerachterstand, het sociaal-emotioneel functioneren, de handelingsplanning en het groeidocument. Ouders en leerling worden vanzelfsprekend nauw betrokken bij de besluitvorming.

Registratie en rapportage

De leerkrachten zijn verplicht alle vorderingen van hun leerlingen bij te houden in Parnassys. Hierdoor zijn leerkrachten in staat om bij te sturen waar nodig en ouders op gefundeerde wijze te informeren over de ontwikkeling van hun kind. Daarnaast worden door de leerkracht of intern begeleider de volgende stukken opgenomen in Parnassys:

- Groepsplannen waarin de zorg op niveau 1 en 2 is vastgelegd.
- Overige documenten in het kader van zorg en ondersteuning zoals onderzoeksrapporten, observatieverslagen, externe adviezen en afsprakenlijsten.
- Verslagen oudergesprekken.

In de praktijk vraagt het systematisch vastleggen en evalueren van de geboden zorg op een uniforme wijze nog de nodige aandacht. Hier moet de komende schoolplanperiode een kwaliteitsslag in worden gemaakt.

3.7 Schoolloopbaan van de leerlingen.

Bovenstaande inspanningen zijn van invloed op de schoolloopbaan van onze leerlingen. Vragen die hierbij onder meer relevant zijn voor ons schoolbeleid en de daaruit voortvloeiende handelwijze zijn:

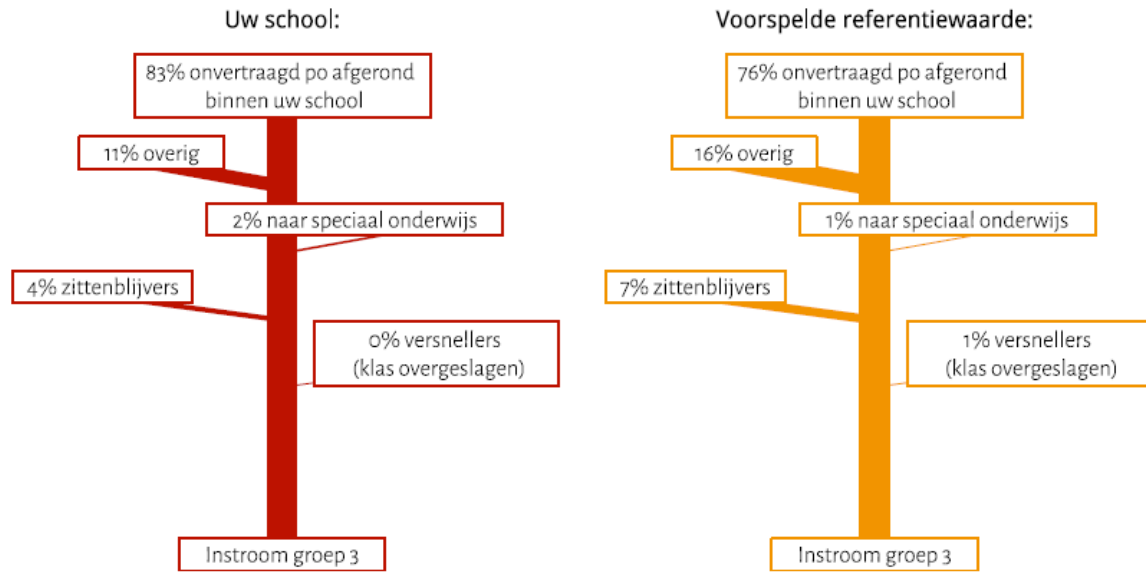
- Blijven er meer leerlingen zitten dan verwacht mag worden van een school als de onze?
- Is het percentage leerlingen dat wordt doorverwezen naar het speciaal (basis)onderwijs hoog in vergelijking met de referentiewaarde?
- Hoe verhouden de uitstroomcijfers zich ten opzichte van het landelijk gemiddelde?
- Hoeveel % van de leerlingen presteert na 3 jaar in het voortgezet advies op het niveau van het gegeven basisschooladvies? Wat is met andere woorden de voorspellende waarde van ons advies?

Wijken de waardes van obs de VOS m.b.t. bovenstaande vragen of van de verwachte waardes uit de rapportage van het *Nationaal Cohortonderzoek Onderwijs 2019*? En zo ja, geeft deze afwijking dan aanleiding om ons beleid dan wel onze handelwijze bij te stellen? Op de volgende pagina worden de waardes van de onze school vergeleken met de referentieswaardes en/of het landelijk gemiddelde (zie figuur 3.7.1).

Van de leerlingen die in 2019 zijn uitgestroomd en die in 2020 en 2021 gaan uitstromen bij obs de VOS:

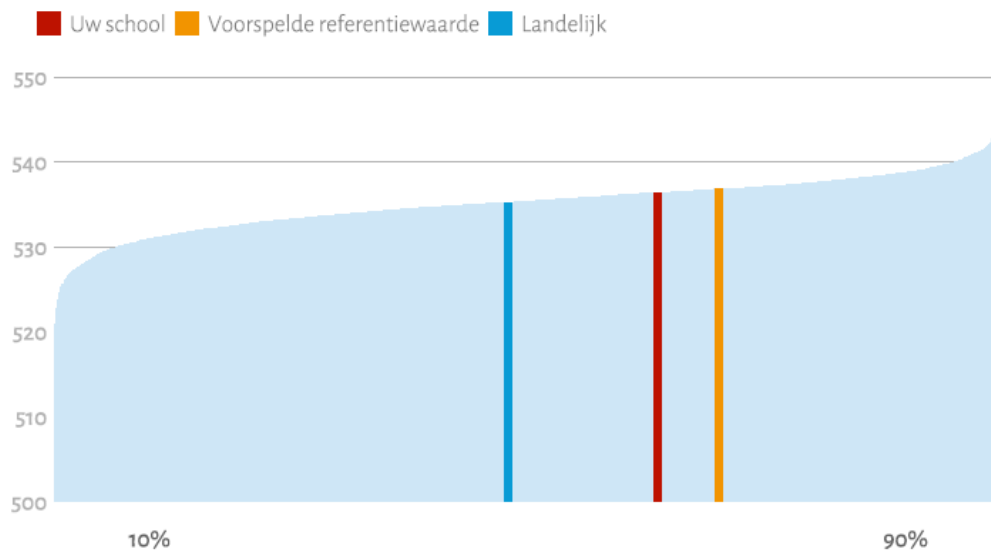
- Heeft 83% onvertraagd het basisonderwijs doorlopen. In vergelijking met de voorspelde referentiewaarde ligt dit percentage 7% hoger .
- Heeft 0% een klas overgeslagen. Dit is 1% lager dan de voorspelde referentiewaarde.
- Is 4% blijven zitten. Dit is percentage is 3% lager dan de voorspelde referentiewaarde.
- Is 2% is naar het speciaal onderwijs gegaan. Dit ligt 1% hoger dan de voorspelde referentiewaarde.

Gezien de geringe verschillen tussen de werkelijke en voorspelde referentiewaardes is er geen reden tot aanpassing van het huidige beleid dan wel de huidige handelwijze.

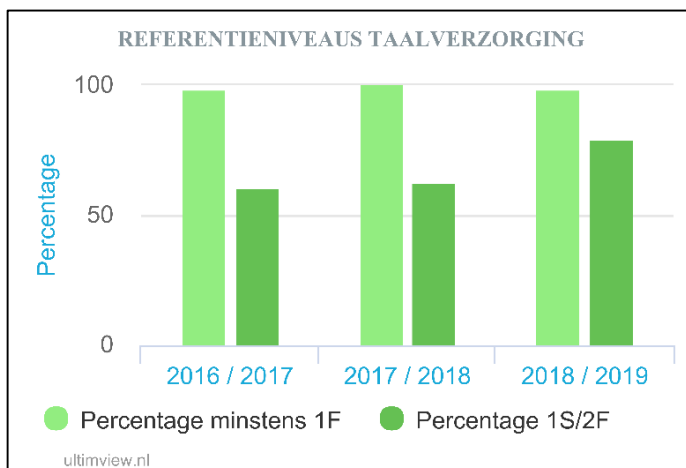
3.7.1 Schoolloopbaan van leerlingen vanaf groep 3 op obs de VOS voor de samengevoegde instroomcohorten 2010/2011, 2011/2012 en 2012/2013.

3.8 Uitstroom groep 8

3.8.1 Gemiddelde eindtoetsscore in vergelijking met andere scholen met dezelfde soort eindtoets, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

In figuur 3.8.1 wordt de gemiddelde eindtoetsscore vergeleken met alle andere basisscholen in Nederland met dezelfde eindtoets. De gemiddelde score van die eindtoets ligt landelijk op 535 en dat varieert. De 10% scholen met de laagste eindtoetsscores liggen onder de 531 en de 10% scholen die het hoogst scoren op de eindtoets, liggen boven de 539. Op obs de VOS ligt de gemiddelde eindtoetsscore op 536. Deze gemiddelde eindtoetsscore ligt ongeveer gelijk aan de voorspelde referentiewaarde en ongeveer gelijk aan het landelijk gemiddelde. In 2018/2019 bedroeg de eindtoetsscore van obs de VOS 539,7 ten opzichte van 535,7 landelijk. Meer informatie is terug te vinden in het document *Analyse Centrale eindtoets 2019*.

KENGETALLEN

Schoolweging
27,0

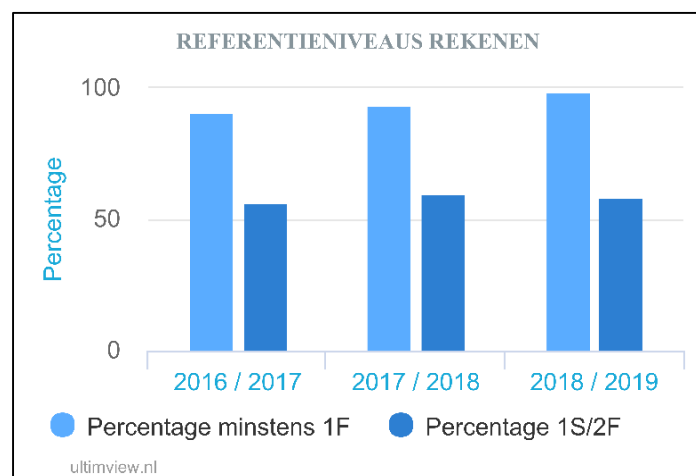
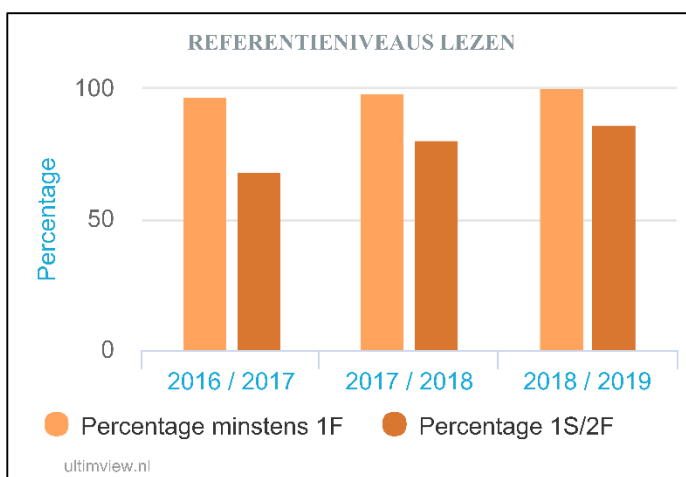
Signaleringswaarde 1F
85,0%

Signaleringswaarde 1S/2F
52,1%

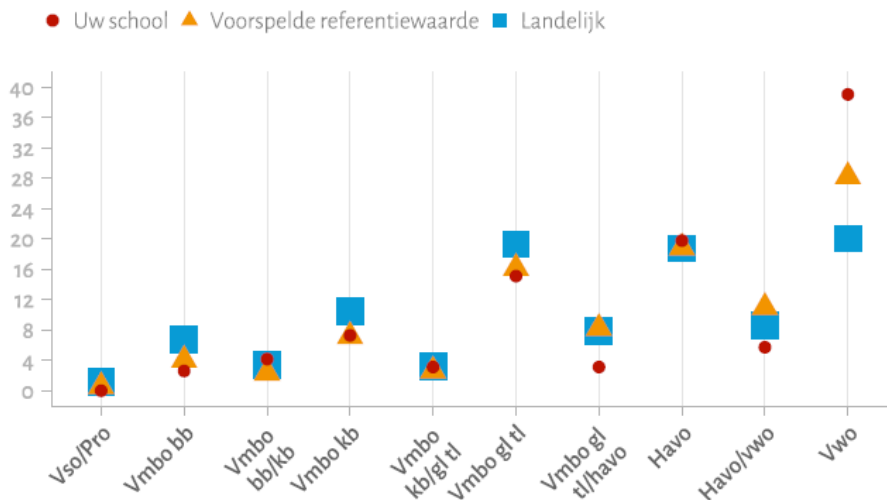
Referentieniveaus

De getoonde grafieken geven weer hoeveel % van de leerlingen in de afgelopen drie schooljaren de referentieniveaus 1F en 1S/2F hebben behaald. Leerlingen die 1S/2F hebben behaald hebben natuurlijk ook 1F behaald en worden daar dus ook meegeteld. Wanneer we de behaalde referentieniveaus naast de door de onderwijsinspectie gestelde signaleringswaardes (zie boven) leggen dan wordt duidelijk dat onze school boven verwachting scoort op taal- en leesgebied en zich tegen de landelijke trend in ook positief ontwikkelt op deze gebieden.

Bij rekenen lopen de marges voor minstens 1F eveneens op, maar dit geldt niet voor de marges 1S/2F. Met een percentage van 58,6 voor 1S/2F in 2018/2019 komen we weliswaar boven de signaleringswaarde uit, maar hier is winst te behalen bijvoorbeeld door de invoering van een nieuwe rekenmethode in 2020-2021. De ambitie is om de positieve trend van taal en lezen door te zetten en voor rekenen de marges voor het niveau 1S/2F te vergroten.

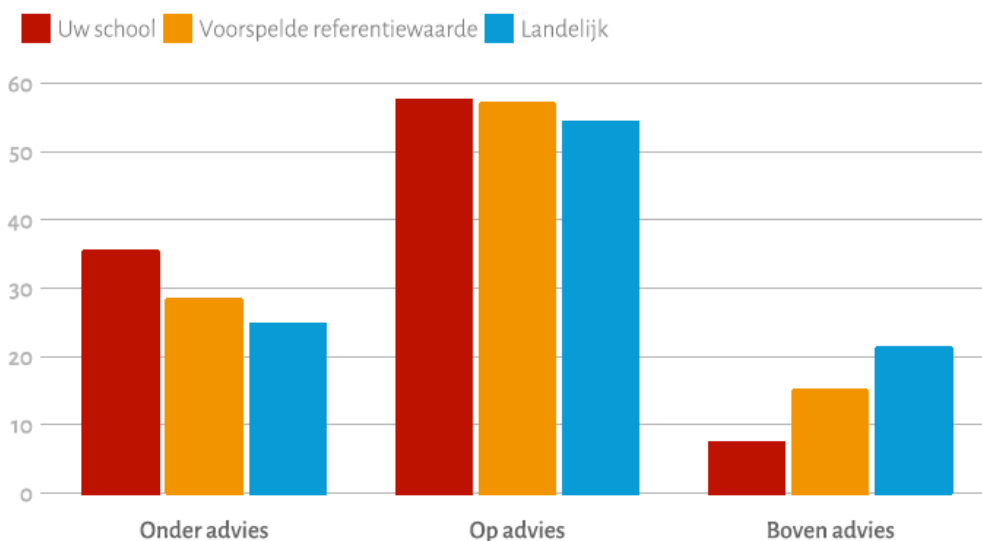
3.8.2 Referentieniveaus voor de schooljaren 2016/2017, 2017/2018 en 2018/2019

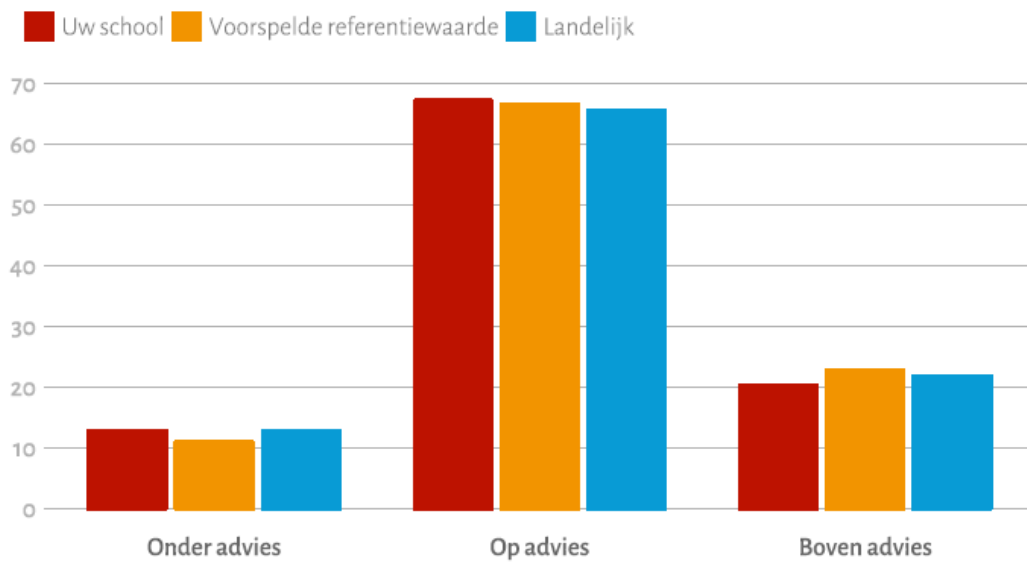
3.8.3 Verdeling basisschooladvies, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

Welke adviezen bij ons op school worden gegeven wordt duidelijk uit bovenstaand figuur. De meeste adviezen worden landelijk gezien gegeven voor vwo namelijk 20%. Het tweede meest gegeven advies is vmbo gl tl (19%). Het derde meest gegeven advies is havo (19%). In de figuur 3.8.3 kun je zien in welke mate onze school deze en andere adviezen heeft gegeven. Van belang is om te bepalen in hoeverre de gegeven adviezen significant afwijken van de scores op de eindtoets, maar belangrijker nog is om de voorspellende waarde van ons advies te bepalen. Zitten onze leerlingen na 3 jaar voortgezet onderwijs nog op het niveau dat wij hebben geadviseerd?

Uit de figuren 3.8.4 en 3.8.5 blijkt dat het percentage leerlingen met een eindtoetsscore onder het gegeven basisschooladvies hoger ligt dan de referentiewaarde en het landelijk gemiddelde. Maar gelukkig is de voorspellende waarde van ons advies beter dan de voorspellende waarde van de eindtoets. Van de oud-leerlingen volgt 67% een opleiding op het gegeven basisschooladvies, 20% zit boven het gegeven basisschooladvies en slechts 13% zit na drie jaar op een lager niveau (zie figuur 3.8.5). Kortom, er is geen reden tot aanpassing van het huidige beleid dan wel de huidige handelwijze.

3.8.4 Percentage leerlingen met eindtoetsscore dat onder, op of boven het gekregen basisschooladvies ligt, voor de samengevoegde schooljaren 2015/2016, 2016/2017 en 2017/2018

3.8.5 Percentage oud-leerlingen dat in leerjaar 3 van het voortgezet onderwijs boven, op of onder het gegeven basisschooladvies zit, voor de samengevoegde uitstroomcohorten 2013/2014, 2014/2015 en 2015/2016

4. Personeel

Alle in dit hoofdstuk opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

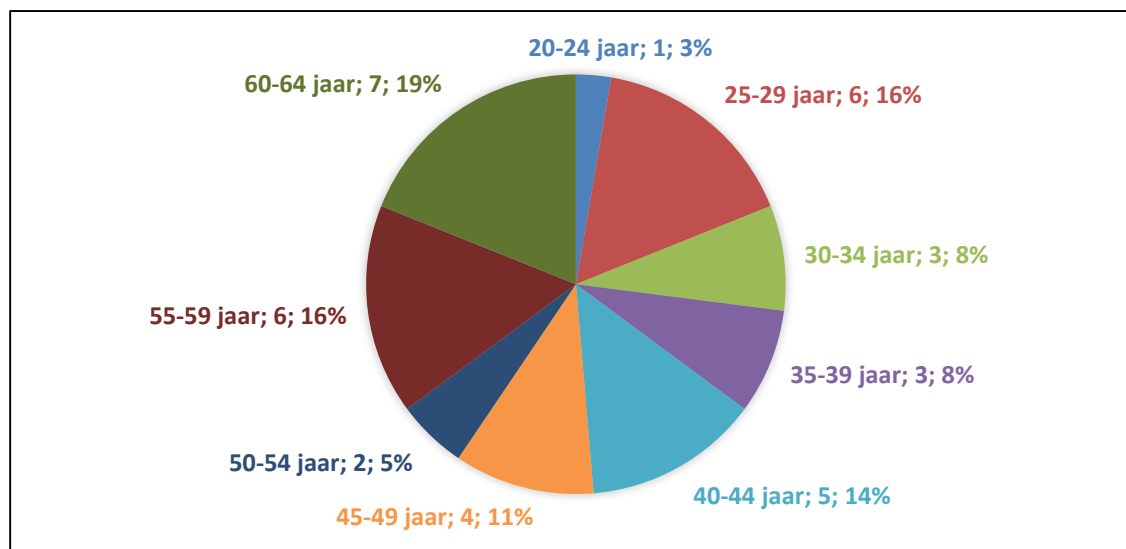
4.1 Samenstelling team

Het team van obs de VOS bestaat met ingang van het schooljaar 2020-2021 uit 37 personeelsleden (zie tabel 4.1.1). Hiermee zijn alle groepen bemand en is er voldoende formatie beschikbaar voor vervanging en ondersteuning. Zie verder paragraaf 2.4 *Organisatiestructuur*.

Functiegroep		Totaal	Fulltime	Parttime
Leraren	Aantal Personen	31	11	20
	Bezetting (wtf)	23,05		
Adjunct-directeuren	Aantal Personen	1	1	0
	Bezetting (wtf)	1,0		
OOP ondersteunend/ facilitair personeel	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0,80		
Directeur-Bestuurder	Aantal Personen	1	1	0
	Bezetting (wtf)	1,0		
OOP algemeen personeel	Aantal Personen	2	1	1
	Bezetting (wtf)	1,8		
Vakleraren	Aantal Personen	1	0	1
	Bezetting (wtf)	0,76		
Totaal		37 personen 28,41 wtf	14 personen	23 personen

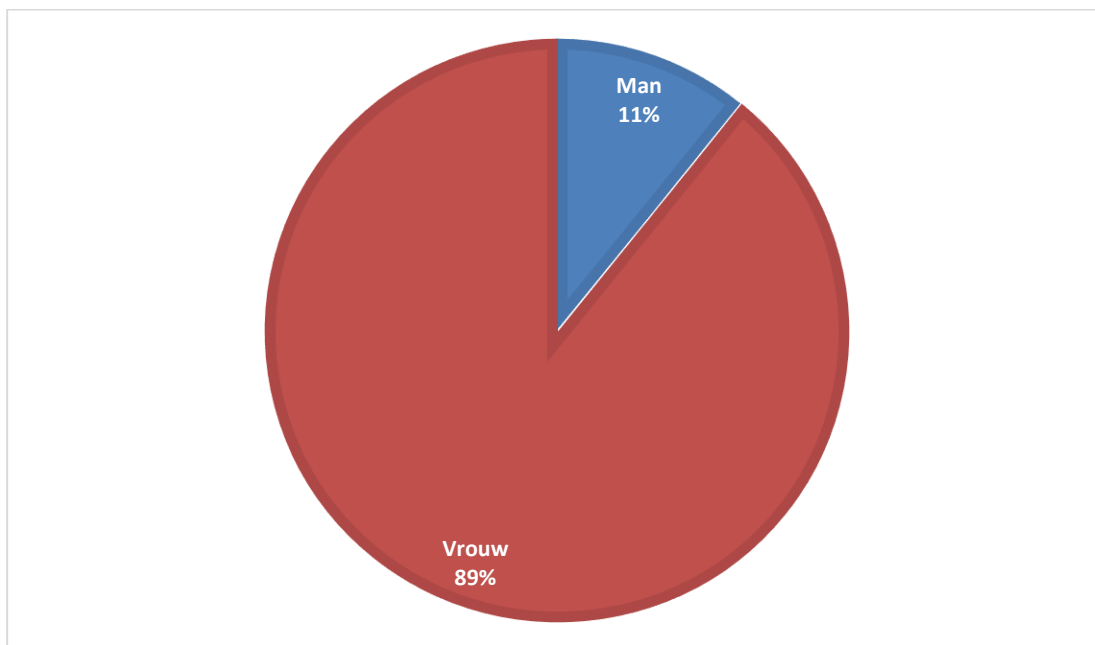
4.1.1 Samenstelling team met ingang van het schooljaar 2020-2021

Er is sprake van een evenredige verdeling over de verschillende leeftijdscohorten (zie grafiek 4.1.2)

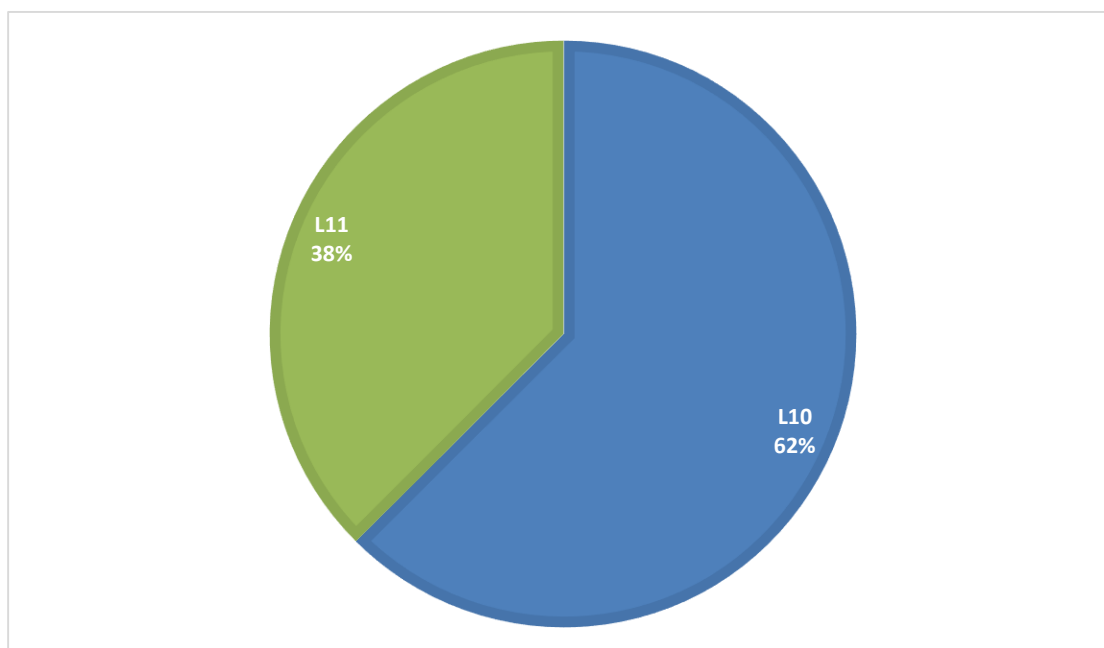
4.1.2 Leeftijdsopbouw team met ingang van het schooljaar 2020-2021

Het aantal mannen binnen het team is verhoudingsgewijs laag (zie grafiek 4.1.3). Om die reden heeft bij de invulling van een vacature bij gelijke geschiktheid een man de voorkeur. Dit geldt zowel voor OP als voor OOP, maar ook voor de directie. Het bestuur heeft de ambitie om het team voor minimaal 20% uit mannen te laten bestaan. Het bestuur streeft daarnaast naar een evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de directie, zodanig dat minimaal sprake is van 50% vrouwen in de schoolleiding. Maar aangezien de directie nu voor 100% uit vrouwen bestaat kan ook binnen deze functie bij een eventuele vacature gekozen worden voor een man zonder dit streven teniet te doen .

4.1.3 Verhouding man/vrouw binnen het team met ingang van het schooljaar 2020-2021

De school heeft leerkrachten in de L10 en L11-schaal in dienst. Er zijn geen leerkrachten in de L12-schaal binnen het team. Hiermee is sprake van een 'gezonde' functiemix (zie grafiek 4.1.4).

4.1.4 Verhouding L10-/L11-leerkrachten binnen het team met ingang van het schooljaar 2020-2021

Experts

Er is een grote verscheidenheid aan competenties en ontwikkelcapaciteit binnen het team. Ten aanzien van de competenties, zoals die door de Stichting Beroepskwaliteit Leraren zijn vastgesteld, geldt dat de leraren voldoende tot goed bekwaam zijn. Het team is betrokken, actief en gemotiveerd. Er is sprake van een diversiteit aan expertise in de school. De school werkt met ingang van het schooljaar 2020-2021 met experts op het gebied van Rekenen (1), Taal (2), Engels (2), Gedrag (2), Zorg (1) en ICT/Digitale geletterdheid (1).

Toekomstige ontwikkelingen

De school verwacht de komende jaren een licht dalend leerlingenaantal in navolging van een daling Voorschoten breed (zie paragraaf 2.10). Een teruglopend leerlingenaantal heeft mogelijk een teruglopend aantal leerkrachten tot gevolg. Mocht dit het geval zijn dan is kan een terugloop van de formatie via natuurlijk verloop van het personeel worden opgevangen aangezien 19% van het team valt in de leeftijdscategorie 60-64 jaar (zie grafiek 4.1.2). Om hier nog beter grip op te krijgen wordt vooruitlopend op de begroting 2021 de meerjaren personeelsplanning geactualiseerd waarin het natuurlijk verloop is opgenomen.

4.2 Tevredenheid medewerkers

Uit onderzoek van DUO onder medewerkers in het PO in de schooljaar 2017-2018 en 2018-2019 blijkt dat medewerkers in het PO over veel thema's positiever zijn dan 'de rest van werkend Nederland'. Met name de thema's *sfeer* en *samenwerking* scoren hoog. Over de thema's *werkdruk* en *arbeidsvoorwaarden* echter zijn medewerkers in het PO beduidend minder tevreden dan 'de rest van werkend Nederland'.

Wanneer we wat nader naar deze twee thema's kijken dan valt op dat hoewel men ontevreden is over beide thema's er geen prioriteit wordt gegeven aan het thema *arbeidsvoorwaarden* als het gaat om het benoemen van verbeterpunten. Medewerkers in het PO steken hun tijd liever in:

- Het verlagen van de werkdruk
- Het verder verbeteren van de professionele cultuur

Onze school vormt hierop geen uitzondering blijkt uit tijdens teambijeenkomsten verzamelde gegevens. Deze schoolplanperiode wordt deze aanname gestaafd door een tevredenheidsmeting onder het personeel.

Werkdruk

Ondersteuning en vervanging

Medewerkers in het PO zijn met name kritisch over de invloed van personeelwisselingen op hun werkdruk en de tijd die ze hebben om leerlingen die extra zorg nodig hebben te begeleiden. Met name het 2^e punt speelt ook bij ons op school. Om die reden is er voor gekozen om met ingang van het schooljaar 2020-2021 de ondersteuning anders te gaan organiseren. Voor beide bouwen (groep 1 t/m 4 en groep 5 t/m 8) is er in totaal bovenop de formatie benodigd voor de groepsbezetting circa 5 FTE beschikbaar voor ondersteuning en vervanging. Deze uren worden zowel ingevuld door de onderwijsassistenten, de leraarondersteuner als door leerkrachten zelf. De bouwcoördinator speelt hierbij een cruciale rol. Zij moeten in overleg met het MT en met de medewerkers van hun eigen bouw ervoor zorgen dat de beschikbare ondersteunings- en vervangingsuren zo efficiënt en effectief mogelijk worden ingezet voor zowel leerlingen als medewerkers. Door deze manier van organiseren dicht bij de werkvloer in tegenstelling tot een centrale organisatie vanuit de directie ontstaat er (naar verwachting) meer autonomie en flexibiliteit, wordt ondersteuning gericht ingezet en beschikbare expertise binnen de bouw beter benut. Met als eindresultaat een grotere tevredenheid en minder werkdruk.

Tijd en plaats onafhankelijk werken

In de eerste helft van het kalenderjaar 2020 krijgen alle medewerkers van obs de VOS een laptop. Hierdoor kan eenieder tijd en plaats onafhankelijk werken waardoor er meer flexibiliteit ontstaat bij de indeling van het eigen werk. Zie ook hoofdstuk 6. *ICT*.

Inzet externen

Zoals aangegeven in paragraaf 3.3 wordt er momenteel door leerkrachten roosterdruk ervaren. Een andere planning van de activiteiten in het kader van talentontwikkeling kan mogelijk helpen om deze druk te verminderen. Wanneer we er voor kiezen om deze activiteiten niet alleen anders te organiseren, maar ook door externen te laten uitvoeren dan heeft het ook een positief effect op de werkdruk. De ontwikkelingen rondom de werkdrukmiddelen moeten gaan uitwijzen of en op welke manier inhuur van externen tot de mogelijkheden behoort.

Professionele cultuur

Binnen het onderzoek van DUO worden zes dimensies van professionaliteit onderscheiden:

1. Een duidelijke visie van de directie met draagvlak onder de medewerkers
2. Professionele besluitvorming
3. Aandacht voor persoonlijke ontwikkeling
4. Open cultuur met ruimte voor feedback
5. De leerling staat centraal
6. Eigenaarschap medewerkers

Duidelijke visie

In het schooljaar 2019-2020 is er door de directeur-bestuurder in overleg met het team een koers uitgezet resulterend in voorliggend schoolplan. Het is de verantwoordelijkheid van de directeur-bestuurder om samen met de adjunct-directeur, de bouwcoördinatoren, de intern-begeleider, de specialisten en alle anderen binnen het team de komende jaren de uitgezette koers vast te houden en de gestelde doelen te behalen.

Professionele besluitvorming

Met ingang van het schooljaar 2019-2020 is een voorzichtige start gemaakt met vergroten van de rol van de bouwcoördinatoren. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 wordt deze lijn doorgezet. Ze maken vanaf dat moment vast deel uit van het MT en verkleinen daarmee de afstand tussen de directie en de rest van het team. Op die manier kunnen in het MT de voor- en nadelen van belangrijke besluiten tegen elkaar worden afgewogen waardoor de directie sneller een weloverwogen besluit kan nemen.

Aandacht voor persoonlijke ontwikkeling

Het is belangrijk dat je je als professional in het onderwijs blijft ontwikkelen zodat je werk van een kwalitatief hoog niveau blijft. Dat is voor jezelf belangrijk, maar zeer zeker ook voor de kinderen. Ieder kind verdient immers het best mogelijke onderwijs. Op obs de VOS werken we aan persoonlijke ontwikkeling door scholing op teamniveau, maar ook door coaching of training op individueel niveau. Zo krijgen bijvoorbeeld alle startende leerkrachten standaard een coach. De keuzes voor de scholing op teamniveau komen voort uit voorliggend schoolplan. De keuzes op individueel niveau worden gemaakt in de startgesprekken die de directie met iedere medewerker heeft over de werkverdeling. In de begroting is ruim 5% van het budget voor personeelslasten gereserveerd voor scholing.

Open cultuur met ruimte voor feedback

Binnen het team is zeker ruimte voor het geven van feedback, maar dit gebeurt nog niet structureel. In de komende 4 jaar gaan we als team aan de slag met formatieve feedback rondom de inhoudelijke speerpunten *Zelfstandigheid* en *Eigenaarschap*. Formatieve feedback geeft je inzicht in je sterke en zwakke punten en helpt je het eigen leerproces te verbeteren. Formatieve feedback is ontwikkelingsgericht in tegenstelling tot summatieve feedback waarbij een oordeel/cijfer wordt gegeven.

De leerling staat centraal

Op obs de VOS staat de leerling centraal, dat is waar het om draait. Onze doelstelling als school is om iedere leerling in 8 jaar tijd zover mogelijk te brengen in zijn of haar ontwikkeling. Hierbij is het van belang om kritisch te kijken naar het resultaat van ons handelen. Niet alleen op het niveau van de individuele leerling, maar ook op het niveau van de groep en de school. Door grondige analyses te maken van de behaalde toetsresultaten en deze met elkaar te bespreken werken we gericht aan het verbeteren van ons handelen.

Eigenaarschap

Alle medewerkers van onze school willen graag hun verantwoordelijkheid nemen, maar momenteel is het niet voor alle rollen binnen de school helder waar die verantwoordelijkheid begint en eindigt. Wat mag je bijvoorbeeld van een specialist verwachten en waar kan je een bouwcoördinator op aanspreken? Om die reden worden in afstemming met de medewerkers met een specifieke rol de taken en verantwoordelijkheden van die specifieke rol vastgelegd. Daarnaast wordt in het kalenderjaar 2020, ook in het kader van professionele besluitvorming, het bestaande concept managementstatuut in afstemming met de MR (adviesrecht) en RvT herzien en vastgesteld.

4.3 Taakbeleid

In overleg met het team wordt door de directeur-bestuurder een concept werkverdelingsplan opgesteld, dat vervolgens ter instemming wordt voorgelegd aan de PMR. Bij de werkverdeling is uitgangspunt dat een voltijdsmedewerker 1659 uur kan worden ingezet. De 40-urige werkweek is sinds het schooljaar 2019-2020 geen factor meer in de werkverdeling, maar wordt alleen nog maar gebruikt voor de vaststelling van de werktijdfactor, het salaris en verlof. Na vaststelling van het werkverdelingsplan zijn er individuele gesprekken met alle medewerkers over de invulling van hun persoonlijke normjaartaak. Bij de toewijzing van taken wordt zoveel mogelijk rekening gehouden met ieders talenten en competenties en een evenredige verdeling van taken binnen het team. Tot op heden zijn de uren verdeeld op basis van een bepaalde rol of taak ongeacht het verwachte resultaat. Met ingang van het schooljaar '20-'21 'wordt ook het verwachte resultaat meegenomen.

4.4 Behouden en aantrekken van personeel

Gezien de krapte op de onderwijs-arbeidsmarkt is het van belang om expliciet aandacht te besteden aan het behouden en aantrekken van personeel. Een goed kwalitatief personeelsbestand vergroot de arbeidsvreugde binnen de organisatie en laat het gevoel van werkdruk afnemen. Momenteel heeft onze school nog meer dan voldoende medewerkers om alle groepen te bemensen en extra ondersteuning te realiseren, maar om dit ook in de toekomst te kunnen garanderen is het van belang om nu te handelen.

Behouden van personeel

Goed werkgeverschap is essentieel wanneer je medewerkers wilt behouden. Op obs de VOS wordt goed werkgeverschap vorm gegeven door tegemoet te komen aan de drie basisbehoeften van ieder mens: relatie, competentie en autonomie. Door te investeren in deze basisbehoeften ontstaat intrinsieke motivatie en dit is een belangrijk - zo niet het belangrijkste - basiselement van ontwikkeling en werkplezier.

Relatie

Ik hoor erbij
 Ik voel me veilig
 Ik voel me gewaardeerd

Competentie

Ik kan het
 Ik ben iemand die iets kan
 Ik heb vertrouwen in eigen kunnen
 Ik voel me geaccepteerd en gewaardeerd

Autonomie

Ik heb invloed
 Ik kan iets zonder hulp
 Ik ben zelfstandig
 Ik ben een uniek persoon

In paragraaf 4.2 *Tevredenheid medewerkers* worden al verschillende activiteiten beschreven waarmee we als school tegemoetkomen aan de drie basisbehoeften van medewerkers, maar ook de manier van leidinggeven is van invloed op iemands intrinsieke motivatie. Om die reden houden alle medewerkers met een formele of informele leiderschapsrol de komende schoolplanperiode in hun handelen rekening met onderstaande *do's* and *don'ts* als het gaat om motiveren van medewerkers (Intermediair, 2004).

Do

1. Communiceer

Klinkt als een open deur, maar is o zo belangrijk. Weet wat je medewerkers beweegt. Ken hun wensen en grieven en probeer daar zoveel mogelijk rekening mee te houden. Als duidelijk is wat iemand wil en drijft, kan tevens worden beoordeeld of hij op dit moment wel op de juiste plaats in de organisatie zit.

2. Luister

Hoort eigenlijk bij communicatie, maar wordt maar al te vaak vergeten. Communiceren is namelijk niet alleen praten, maar vooral ook luisteren. Ècht luisteren naar wat iemand te melden heeft.

3. Geef ruimte

Hoe meer vrijheid een medewerker krijgt om zijn taken uit te voeren, hoe meer initiatieven hij zal nemen en hoe vaker hij zelf zijn oplossingen zal bedenken. Dit alles maakt bovendien zijn invloed op het geheel zichtbaar.

4. Geef feedback

Het regelmatig geven van feedback is essentieel binnen het motivatieproces. Een blijk van waardering op zijn tijd doet wonderen. Maar ook als een medewerker niet op koers zit, moet een manager dit tijdig melden.

5. Geef aandacht

Misschien wel de meest belangrijke, waarbij aandacht niet moet worden verward met het uitoefenen van controle.

Don't

1. Scheer medewerkers niet over één kam

Motivatie is maatwerk. Iedere medewerker heeft zijn eigen drijfveren. Het is zaak deze per persoon te achterhalen.

2. Wees terughoudend met sancties

Het uitdelen van straffen werkt eerder demotiverend dan motiverend. Effectiever is om gewenst gedrag te belonen en een medewerker op zijn tijd een hart onder de riem te steken.

3. Deel geen orders uit

Het uitdelen van strikte orders smooft creativiteit en initiatieven doorgaans in de kiem en maakt dat er voorbij wordt gegaan aan het eigen denk- en oplossend vermogen van de medewerker in kwestie.

4. Negeer activiteiten niet

Niets is zo demotiverend wanneer initiatieven of activiteiten van medewerkers worden genegeerd. Het geven van feedback is in dit geval essentieel.

5. Neem ideeën serieus

Veel revolutionaire verbeteringen binnen bedrijven blijken afkomstig te zijn geweest van medewerkers zelf. Een bedrijf dat ideeën serieus neemt, wakkert daarmee niet alleen het creatief vermogen en motivatie van de medewerkers aan, maar kan ook nog eens profiteren van de resultaten ervan.

Aantrekken van personeel

Obs de VOS heeft ten aanzien van het aantrekken van kwalitatief goed personeel 2 belangrijke pijlers:

1. *Stagiaires OP en OOP*

Al vele jaren zijn er bij ons op school stagiaires OP en OOP werkzaam en met veel succes. Meer dan de helft van het huidige personeelsbestand is ooit als stagiaire op obs de VOS begonnen. De komende jaren wordt deze lijn voortgezet.

2. *Mond-tot-mondreclame*

Positieve mond-tot-mondreclame is in een krappe arbeidsmarkt de beste manier om je te onderscheiden van andere scholen en personeel te werven. Op een advertentie op een vacaturesite komen nauwelijks nog reacties terwijl het delen van je vacature door eigen medewerkers op sociale media vaak nog wel succesvol is. Met circa 40 medewerkers en 900 ouders heeft de school een groot bereik, maar het is van belang dit bereik op een gerichtere manier in te gaan zetten ten behoeve van de werving van personeel. Zie verder hoofdstuk 5. *Communicatie*.

4.5 Werktijdenregeling

De school volgt de werktijdenregeling zoals die is vastgesteld in het werkverdelingsplan.

4.6 Personeelszorg

ARBO-beleid

Wanneer een medewerker zich ziek heeft gemeld is er vanuit de directie contact met de desbetreffende collega. Dit kan via bezoeken thuis, een kaartje, telefonisch contact of een afspraak op school. Medewerkers die zich ziek hebben gemeld worden opgeroepen door de ARBO-arts. In de regel is dat na 2 weken, maar als de situatie er om vraagt kan hiervan af worden geweken. Indien er sprake is van langdurig verzuim wordt in overleg een re-integratieplan opgesteld. Hiertoe wordt overleg gepleegd met de ARBO-arts en indien nodig wordt externe ondersteuning ingekocht. De school beschikt over een actuele RI&E uit 2018 en er zijn op beide locatie bedrijfshulpverleners (BHV-ers) en EHBO-ers aanwezig die regelmatig op herhalingsstraining gaan.

Seksuele intimidatie en discriminerend gedrag

Op school is een vertrouwenspersoon aanwezig waar klachten neergelegd kunnen worden. De klachten worden behandeld conform de afspraken, die zijn verwoord in de klachtenregeling zoals die binnen de stichting wordt gebruikt.

Gesprekkencyclus

De afgelopen jaren zijn er veel wijzigingen geweest in de gesprekscyclus, dat heeft tot onduidelijkheid binnen het team geleid. Met ingang van het schooljaar 2020-2021 gaan we om die reden terug naar het oorspronkelijke basismodel van 1x per jaar een wederkerig ontwikkelingsgericht functioneringsgesprek en 1x per 3 jaar een eenzijdig beoordelingsgesprek tenzij de situatie vraagt om een eerder beoordelingsgesprek (denk aan een vaste aanstelling of functiewijziging). Een beoordelingsgesprek wordt altijd voorafgegaan door een observatie op de werkvloer. Daarnaast vindt er jaarlijks een startgesprek plaats met iedere medewerker over de invulling van de normjaartaak en de wensen voor persoonlijke ontwikkeling in het volgend schooljaar. Gemaakte afspraken worden vastgelegd in het personeelsdossier van de medewerker.

Tot en met 2020 worden de afspraken vastgelegd in BARDO daarna loopt onze licentie voor dit systeem af. Aangezien we als team niet tevreden zijn over BARDO kiezen we ervoor om per 1 januari 2021 te gaan werken met een ander systeem voor digitale personeelsdossiers. De keuze voor een nieuw systeem wordt in het kalenderjaar 2020 gemaakt door het MT in afstemming met de PMR.

5. Communicatie

Voor scholen is het erg belangrijk dat er op een open manier gecommuniceerd wordt. Niet alleen binnen het team maar ook naar ouders toe, want open communicatie en goede samenwerking zijn twee kanten van de dezelfde medaille. Alle in dit hoofdstuk opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

5.1 Open communicatie

Open communicatie is van belang binnen teams, omdat dit bijdraagt aan een positief werkklimaat, een goede werksfeer en zelfvertrouwen van de afzonderlijke teamleden. Open communicatie bevordert de prestaties van het team en het voorkomt uitval en verzuim. Open communicatie is wat anders dan het delen van privé geheimen. Ten diepste is open communicatie:

- ik zeg mijn mening
- ik spreek mijn gevoelens uit
- ik kan de ander respecteren als hij/zij de eigen gevoelens uitspreekt
- we hebben respect voor elkaar
- we durven elkaar kritiek of feedback te geven
- we durven een afwijkende mening te hebben
- we rekenen elkaar niet af op..... maar spreken elkaar aan

Positief werkklimaat

Open communicatie wordt bevorderd door het creëren van een positief werkklimaat. Op een school waar sprake is van een positief werkklimaat zie je het volgende gedrag:

- teamleden durven zich uit te spreken
- teamleden durven een afwijkende mening te hebben
- teamleden erkennen hun tekortkomingen naar elkaar
- teamleden vragen zonder aarzeling hulp
- teamleden verontschuldigen zich vrijwillig naar elkaar
- teamleden zijn open en eerlijk naar elkaar
- teamleden geven hun fouten toe
- teamleden erkennen en maken gebruik van elkaars vaardigheden en expertise
- teamleden weten iets van elkaars persoonlijke leven en spreken daar onderling gemakkelijk over
- teamleden discussiëren met passie en nemen geen blad voor de mond

Waarderen

Open communicatie binnen het team wordt niet alleen bevorderd door een positief werkklimaat, maar ook doordat leidinggevenden de juiste waardering aan medewerkers geven. Waarderen betekent in deze context: op waarde schatten. Als MT van obs de VOS gaan we hier de komende jaren expliciet aandacht aan besteden (zie figuur 5.1.1).

Naast aandacht voor bovenstaande aspecten van een positief werkklimaat en waarderen gaan we de komende jaren open communicatie binnen het team bevorderen door:

- Korte communicatielijnen
- Locatie overstijgende bouw- en teamvergaderingen.
- Een interne nieuwsbrief
- Een gebruiksvriendelijke SharePoint omgeving en schoolagenda
- Scholing op het gebied van formatieve feedback

Waarderen: op waarde schatten

(Jan Stevens, trainer/coach)

- Medewerkers voelen zich gewaardeerd wanneer hun inbreng serieus genomen wordt door de leidinggevende en dat de punten die zij inbrengen ook daadwerkelijk opgepakt worden.
- Medewerkers willen gehoord worden: hebt u een luisterend oor voor ze? Hebt u oprechte interesse in het wel en wee van uw medewerker?
- Het mooiste cadeau wat u de medewerker kunt geven is dat u de kwaliteiten van uw medewerker herkent, erkent en er een beroep op doet.
- Medewerkers voelen zich gewaardeerd wanneer hun talent doorontwikkeld kan worden binnen de organisatie en wanneer er ruimte is voor scholing.
- Medewerkers ervaren waardering wanneer u ze verantwoordelijkheid geeft passend bij hun kennis en kunde en wanneer ze taken krijgen en verantwoordelijkheden die bijdragen aan de resultaten van de organisatie
- Wilt u betrokken medewerkers? Betrek ze erbij! Waardering wordt ervaren wanneer u de medewerkers betreft bij uw organisatie of bij bepaalde beslissingen die moeten worden genomen.

5.1.1 Waarderen van medewerkers door leidinggeven ter bevordering van open communicatie

5.2 Externe communicatie

Ouders van obs de VOS

School en ouders hebben elkaar nodig, want leerlingen leren beter en gaan met meer plezier naar school als hun ouders bij de school betrokken zijn. Investeren in goede communicatie met ouders is dan ook essentieel. Op obs de VOS is de communicatie richting ouders al van een ruim voldoende niveau, maar het kan altijd beter. Zeker als het gaat om eenduidigheid van de communicatie en het aantal communicatiekanalen. Om die reden gaan we in de komende schoolplanperiode aan de slag met onderstaande punten:

- Herijken van de afspraken m.b.t. verwachtingsgesprekken
- Evaluatie gebruik Parro in relatie tot andere communicatiekanalen
- Teamafspraken over welk type informatie via welk communicatiemiddel en -kanaal wordt verspreid, hoe vaak en door wie.
- Oudertevredenheidsonderzoek

Nieuwe ouders en andere belanghebbenden

Heden ten dage zit 90% van de bevolking op het internet. Heb je iets nodig of wil je iets weten? Je kijkt even online en je hebt het zo gevonden. Dit geldt ook voor ouders die een school zoeken voor hun zoon of dochter en voor leerkrachten en onderwijsondersteuners die op zoek zijn naar een nieuwe uitdaging.

Op dit moment heeft de school een website, maar in de komende schoolplanperiode wordt deze ge-update zowel qua inhoud als qua vormgeving. Centrale vragen hierbij zijn:

- Straalt de website uit hoe wij als school zijn?
- Kan ik als nieuwe ouder of externe belanghebbende snel en makkelijk vinden wat ik zoek?
- Heeft de website een wervende werking?

Daarnaast heeft de school een Facebook pagina, maar de vraag is of deze moet blijven bestaan. En zo ja, hoe zorgen we dan voor actuele en leuke content binnen de grenzen van de AVG? Tot slot zal worden bezien of het wenselijk is om een Linked-in pagina te maken voor de school met name met het oog op werving van nieuwe medewerkers.

6. ICT

Ieder kind heeft recht op eigentijds, uitdagend onderwijs. Onderwijs dat aansluit bij de eigen talenten en dat een goede voorbereiding is op leven en werken in de 21e eeuw. Dergelijk onderwijs vraagt om les op maat en de juiste ICT toepassingen en digitale vaardigheden kunnen daarbij helpen. Maar niet alleen leerlingen profiteren van ICT. Nieuwe technologie neemt het team administratief werk uit handen, gaat bureaucratie tegen, geeft meer en beter inzicht in behaalde resultaten en vermindert daarmee de werkdruk.

Alle in dit hoofdstuk opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

6.1 Leerlingen

Meer technologie en het gebruik van computers leidt niet automatisch tot betere cijfers en prestaties. De leerkracht is en blijft cruciaal en daarmee de meest bepalende factor voor goed onderwijs, maar ICT is wel één van de meest krachtige, faciliterende hulpmiddelen. Op dit moment wordt er op obs de VOS onder meer tijdens de instructie gewerkt met een touchscreen. Daarnaast worden computers ingezet ter ondersteuning van het onderwijs. Leerlingen vergaren er zelfstandig kennis mee voor bijvoorbeeld werkstukken of werken erop aan hun persoonlijke doelen op reken- of taalgebied. In groep 6, 7 en 8 wordt gewerkt met Snappet, een tablet waarop de leerlingen op hun eigen niveau, digitaal, de lesstof van taal, rekenen en spelling verwerken. Daarnaast wordt Snappet ingezet voor leerlingen die extra moeten oefenen met woordenschat en begrijpend lezen.

OBS de Vos wil de komende schoolplanperiode meer ruimte en tijd creëren voor ICT in het onderwijs en leren. Computers/tablets worden nu nog niet optimaal ingezet bij het halen van doelen m.b.t. het leren van de kinderen en ook de mogelijkheden die de software bij verschillende methodes biedt worden nog niet volledig benut. Bovendien staan eigenaarschap en zelfstandigheid van leerlingen de komende jaren centraal en ICT kan hierbij een faciliterende rol spelen.

Maar voordat we aan de slag gaan met het hoe en wat van ICT is het van belang om eerst de infrastructuur en hardware op orde te brengen, want als de basis niet op orde is zijn de geplande ontwikkelingen bij voorbaat al gedoemd om te mislukken. In 2020 worden om die reden:

- Het draadloze WIFI-netwerk verbeterd en uitgebreid.
- Twee mobiele touchscreens geïnstalleerd in de centrale ruimtes.
- De verouderde vaste computers vervangen en aanzienlijk in aantal uitgebreid door Ipads in groep 1-2 en laptops in groep 3 t/m 8.

De wens is om op termijn:

- Per kleutergroep te beschikken over 5 Ipads;
- in groep 3 t/m 5 in elke klas standaard 10 laptops te hebben en daarnaast een aantal vaste computers op de gang;
- in groep 6 t/m 8 voor elke leerling een eigen laptop beschikbaar te hebben in plaats van voor elke leerling een Snappet. De inhoudelijke software van Snappet wordt dan op de laptop gebruikt.

In 2020 wordt een start gemaakt met de realisatie van bovenstaande wensenlijst. Daarnaast wordt in 2020 het huidige ICT-beleidsplan geactualiseerd. Het plan moet antwoord geven op onderstaande vragen:

- Hoe ziet de leerlijn digitale geletterdheid op obs de VOS eruit? Hoe gaan we aandacht besteden aan de verschillende onderdelen: computational thinking, mediawijsheid, informatievaardigheden en ICT-basisvaardigheden?
- Over welke oefensoftware beschikken we op school en hoe en voor wie zetten we deze in?

- Hoe gaan we om met digitale toetsen?
- Hoe gaan we het gebruik van de Ipads/laptops organiseren? (tijd, frequentie, plek)

De ICT-specialist op school is eigenaar van het ICT-beleidsplan. Het onderhoud van het netwerk en de devices wordt uitgevoerd door een externe partij. Dagelijks onderhoud en software updates worden door de conciërge verzorgd

6.2 Het team

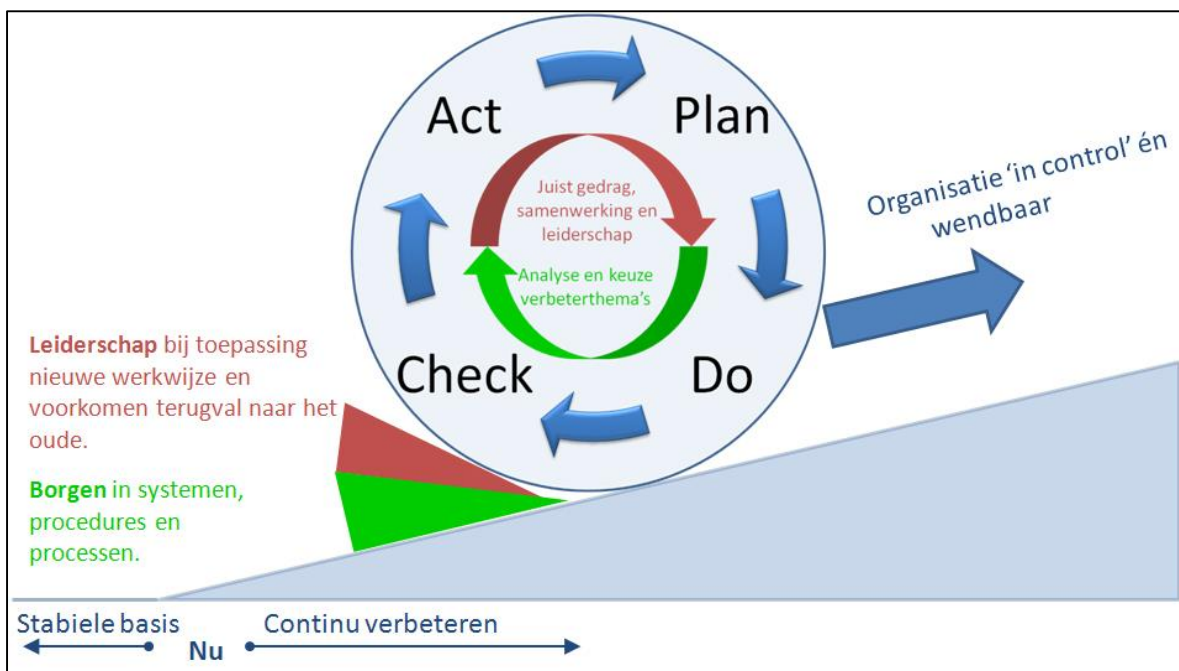
Meer technologie en het gebruik van computers leidt zoals gezegd niet automatisch tot betere cijfers en prestaties bij leerlingen, maar het leidt ook niet automatisch tot minder werkdruk bij teamleden. Maar net als bij cijfers en prestaties kan het wel helpen bij het verlagen van de werkdruk. Om die reden beschikken alle leerkrachten vanaf 2020 over een laptop waarop ze plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken en wordt de toegang tot informatie in de bestaande ICT-systemen Sharepoint, Outlook teamagenda en Parnassys verbeterd.

7. Kwaliteit & Control

De onderwijskwaliteit is de kwaliteit van het onderwijs dat op school gegeven wordt. Veel dingen zijn meetbaar zoals de toetsresultaten. De onderwijskwaliteit omvat echter niet alleen het effectief aanleren van kennis en vaardigheden, maar ook het vormen van kinderen tot zelfstandige, zelfverantwoordelijke personen. En dat is niet altijd in cijfers uit te drukken. Het is belangrijk dat wij de onderwijskwaliteit goed bewaken en proberen te verbeteren. Dit noemen we kwaliteitszorg. De Inspectie van het Onderwijs heeft als kerntaak om de onderwijskwaliteit op scholen te controleren. Alle in dit hoofdstuk opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

7.1 Zorg voor kwaliteit

Onder kwaliteitszorg verstaan we al datgene dat moet worden gedaan om de kwaliteit van de organisatie continu te verbeteren vanuit een stabiele basis. Hiertoe wordt bij obs de VOS de PCDA-cyclus van Deming gevolgd op zowel bestuurs-/school-, groeps- als leerlingniveau. De verschillende cycli staan hierbij niet los van elkaar. Integendeel, ze werken als radars binnen het hetzelfde systeem en beïnvloeden elkaar continu.

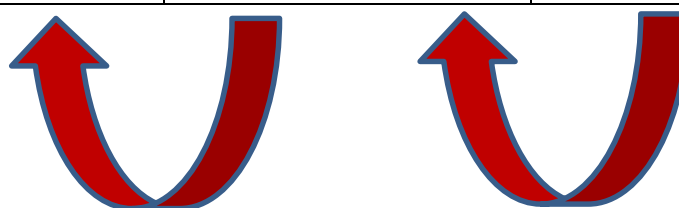

7.1.1. Kwaliteitszorg op basis van de PCDA-cyclus van Deming

	Bestuurs-/schoolniveau	Groepsniveau	Leerlingniveau
Plan	Schoolplan Meerjaren begroting Meerjaren onderhoudsplan Meerjaren personeelsplanning Meerjaren investeringsplan Ondersteuningsprofiel Jaarplan Project-/innovatieplannen Werkverdelingsplan	Groepsplannen Jaarrooster Weekplanning	Verwachtingsgesprek Handelingsplan OOP Groeidocument
Do	Uitvoering beschreven plannen	Uitvoering beschreven plannen	Uitvoering beschreven plannen
Check	Bestuursverslag Controle verklaring accountant Leerlingvolgsysteem Dashboarden Ultimview Inspectierapport Bouw- en teambijeenkomsten Start-, functionerings- en beoordelingsgesprekken Observaties in de groepen Tevredenheidsmeting leerlingen, leerkrachten en ouders Vergaderingen RvT, MR en leerlingenraad Externe contacten met o.a. schoolbegeleiders, SWV- Passend Onderwijs, collega directeuren en bestuurders	Leerlingvolgsysteem Methodegebonden toetsen Groepsbesprekingen Observaties/ collegiale consultatie Gesprekken leerlingen en ouders	Leerlingvolgsysteem Methodegebonden toetsen Observaties Aanvullende onderzoeken Gesprekken leerling en ouders
Act	Borgen wat goed gaat en/of terug naar de planfase met die punten die (nog) beter kunnen of moeten.	Borgen wat goed gaat en/of terug naar de planfase met die punten die (nog) beter kunnen of moeten.	Borgen wat goed gaat en/of terug naar de planfase met die punten die (nog) beter kunnen of moeten.

7.2 Control

Om er zeker van te zijn dat je als bestuur en school in control bent en geen zaken over het hoofd ziet, is het van belang om regelmatig pas op de plaats te maken en te bezien of je op de verschillende beleidsterreinen nog die kwaliteit levert die je wilt leveren en of de vastgelegde afspraken/protocollen nog passend zijn bij de huidige situatie. Om ervoor te zorgen dat alle beleidsterreinen binnen een periode van 4 jaar worden geëvalueerd, wordt in het kalenderjaar 2020 een meerjarenplanning gemaakt voor de evaluatie van de beleidsterreinen zoals opgenomen in figuur 7.2.1. Daarnaast wordt in 2020 de toezichtvisie van de RvT herijkt en vastgesteld waarna deze wordt geïmplementeerd.

Besturing & Beleid		Kwaliteit & Control		
Werven	Inschrijven	Onderwijsinhoud (primaire proces)		Uitstroom
	➔	Schoolloopbaan Groep 1 – 2 – 3 – 4 – 5 – 6 – 7 – 8 <ul style="list-style-type: none"> • Ontwikkelen vanuit een veilige basis. • Ontdekken wie je bent • Voorbereiden op de toekomst. • Leren van en met elkaar 	➔	Leerlingen: - die trots zijn op wat ze kunnen; - die andere waarderen om dezelfde reden; - die vanuit hun eigen kracht zijn voorbereid op hun volgende stap.
		Onderwijsaanbod Leertijd/rooster Pedagogisch & didactisch handelen Pedagogisch klimaat en sociale veiligheid	Zorg & begeleiding	
Communicatie		Personeel	Financiën	
ICT		Huisvesting		

7.2.1 Beleidsterreinen Stichting VOS en obs de VOS

8. Huisvesting

Goed onderwijs heeft een relatie met de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Een goed gebouw is geen garantie voor goed onderwijs, maar een slecht gebouw kan goed onderwijs wel moeilijk maken. Alle in dit hoofdstuk opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

8.1 Rol gemeente en schoolbestuur

De gemeente heeft een wettelijke plicht om zorg te dragen voor de onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs. De basis voor het onderwijshuisvestingsbeleid van de gemeente Voorschoten is vastgelegd in de verordening voor de onderwijshuisvesting. Op grond van de verordening stelt de gemeente (het college) jaarlijks het programma voorzieningen onderwijshuisvesting vast, waarin wordt aangegeven welke aangevraagde voorzieningen voor vergoeding in aanmerking komen. De verordening bevat namelijk criteria voor het toekennen van huisvestingsaanvragen. Huisvestingstaken die niet in de verordening zijn vastgelegd, behoren tot de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen. Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhouden, beheren en exploiteren van de door hen gebruikte schoolgebouwen.

Om de gewenste kwaliteit van de onderwijshuisvesting te realiseren heeft de gemeente Voorschoten in samenspraak met de schoolbesturen een concept integraal huisvestingsplan (IHP) 2020-2035 opgesteld. Hiermee kan de gemeente de investeringen voor de onderwijshuisvesting voor het primair onderwijs voor meerdere jaren bepalen en borgen dat er voldoende ruimte op scholen beschikbaar is om elk kind een plek op een school aan te bieden. In 2020 zal dit plan aan de raad ter vaststelling worden voorgelegd.

De gemeente Voorschoten is momenteel eigenaar van beide gebouwen van Stichting VOS, maar ze wil deze graag overdragen aan de stichting. Om te kunnen vaststellen of en op welke wijze overdracht kan plaatsvinden wordt in 2020 door de gemeente en de stichting gezamenlijk een overdrachtsonderzoek uitgevoerd. Welke knelpunten liggen er, hoe kunnen die worden opgelost en wie is daar (financieel) verantwoordelijk voor?

Gebouw aan de Ter Lips

- Stichting VOS huurt deel van het gebouw (9 lokalen en een speelzaal), andere deel wordt verhuurd aan BSO/KDV.
- De met de gemeente afgesproken huurprijs is inclusief schoonmaak, gas, water en elektra.
- De gemeente is verantwoordelijk voor het buiten onderhoud, Stichting VOS voor het onderhoud van het gehuurde deel binnen voor zover het geen grote bouwtechnische ingrepen betreft.
- De gemeente is verantwoordelijk voor de ondergrond/bestrating van de speelplaats, Stichting Vos voor de speeltoestellen op het eigen deel van de speelplaats. Er is ook een deel van de speelplaats voor de BSO/KDV.
- Knelpunten bij de overdracht van het gebouw zijn onder meer:
 - Doordat de buitenkant van het gebouw met hout is bedekt is het pand erg onderhoudsgevoelig.
 - De functionele scheiding van het gebouw met de er naast gelegen BSO/KDV. Zo maakt de BSO/KDV bijvoorbeeld gebruik van het toilet van de school.

Gebouw aan de Multatulilaan

- Stichting VOS gebruikt een deel van het gebouw (10 lokalen en een speelzaal), de inpandige gymzaal is in beheer van Sportfondsen.
- Gas, elektriciteit, water en het binnen en buiten onderhoud (incl. speelplaats) zijn voor rekening van Stichting Vos. Met Sportfondsen zijn afspraken gemaakt over onderling verrekenen van gas, water en elektra, want Sportfondsen zit niet op een aparte meter. Er wordt niet apart nog huur betaald.
- Een deel van het buitenonderhoud is voor kosten van Sportfondsen (zijkant en deel achterkant).

- Knelpunt bij de overdracht van het gebouw is onder meer:
 - De functionele scheiding van het gebouw met de inpandige gymzaal beheerd door Sportfondsen. Zo is er bijvoorbeeld voor de gymzaal geen aparte ingang en energiemeter.

8.2 Duurzaamheid

Er zijn en worden van overheidswege steeds meer eisen en richtlijnen ontwikkeld voor de duurzaamheid van schoolgebouwen. Zo is op 1 juli 2019 de Informatieplicht Energiebesparing (Activiteitenbesluit) in werking getreden. Dit is een wetswijziging die een groot deel van de scholen verplicht hun energieverbruik te melden en daarbij aan te geven welke energiebesparende maatregelen zijn doorgevoerd. Ook obs de VOS valt onder de wet- en regelgeving van het Activiteitenbesluit als organisatie met een jaarlijks energieverbruik van meer dan 50.000 kWh stroom of meer dan 25.000 m³ aardgas. Dit houdt in dat we verplicht zijn alle energiebesparende maatregelen te nemen die zich binnen 5 jaar terugverdienen. Dit hebben we voor 1 juli 2019 aangetoond en gerapporteerd via het online portaal van RVO aan de hand van de erkende maatregelenlijst (EML).

Onderstaand een overzicht van de te nemen maatregelen naar aanleiding van de EML. De per direct te nemen acties zijn opgepakt en de in het meerjarenonderhoudsplan (MOP) op te nemen acties zijn besproken met Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM) die voor obs de VOS het MOP opstelt.

<p>Per direct te nemen acties:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>GE1 – Geïnstalleerd vermogen basisverlichting beperken:</u> Project opstarten, overstap naar ledverlichting. - <u>GE4- Geïnstalleerd vermogen buitenverlichting beperken:</u> Project opstarten overstap naar ledverlichting. <p>Opnemen in MOP:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <u>GE2– Geïnstalleerd vermogen accentverlichting beperken:</u> Advies bij vervanging van armaturen voor accentverlichting overgaan naar led (opnemen in MOP). - <u>GE3- Onnodig branden buitenverlichting voorkomen:</u> Bij vervanging armatuur bewegingssensoren toepassen. (Opnemen in MOP) - <u>GE6 - Geïnstalleerd vermogen basisverlichting beperken:</u> Bij vervanging armaturen led toepassen. (Opnemen in MOP) - <u>GE7 - Geïnstalleerd vermogen vluchtwegaanduiding beperken:</u> Bij vervanging armaturen led toepassen. (Opnemen in MOP) - <u>FI-1 – motoren met een hoog rendement (IE4-motoren of beter) toepassen:</u> Bij vervanging van motoren altijd motor met rendementsklasse IE4 of beter toepassen. (Opnemen in MOP)
--

8.3 Gymzaal

In Voorschoten zijn momenteel drie gymzalen en een sporthal die beschikbaar zijn voor het basisonderwijs. Eén gymzaal bevindt zich op onze locatie aan de Multatulilaan, waardoor er voor de leerlingen op die locatie geen onderwijstijd verloren gaat door reistijd van en naar de gymzaal. Voor de locatie Ter Lips daarentegen ligt de gymzaal op grote afstand (circa 25 minuten lopen en 10 minuten fietsen). Dit probleem is reeds bij de gemeente aangekaart en ook als zodanig opgenomen in het IHP, maar er is momenteel simpelweg geen gymzaal binnen Voorschoten die dichterbij de locatie ligt. Om die reden heeft Stichting VOS bij de gemeente

gepleit voor een gymzaal in de nieuw te bouwen wijk Starrenburg III, maar gezien het feit dat externe projectontwikkelaars en niet de gemeente eigenaar zijn van de betreffende grond is de kans hierop zeer gering.

8.4 Functionaliteit gebouw Ter Lips

Uit het IHP blijkt dat er op de locatie Ter Lips verhoudingsgewijs veel vierkante meters beschikbaar zijn met een onderwijsbestemming, maar door het niet effectief gebruiken van de grote centrale hal gaan veel deze meters verloren. In 2020 en 2021 wordt het huidige en gewenste gebruik van de hal in kaart gebracht waarna de hal wordt opgeknapt met als doel de hal voor meer doeleinden te gebruiken dan nu het geval is en de aantrekkelijkheid van de hal (gebruik en aanzien) te vergroten voor zowel leerlingen als het team. Daarnaast wordt ook de teamkamer opgeknapt, omdat het aanwezige meubilair inmiddels is afgeschreven.

9. Financiën

Het financieel beleid van Stichting VOS is gebaseerd op de kernwaarde dat we zorgvuldig en integer omgaan met het (menselijk) kapitaal van de organisatie. Dit betekent concreet dat we de financiële beleidslijn volgen om op de 0-lijn of negatief te begroten als de reeds opgebouwde reserves afdoende zijn om een gezond weerstandsvermogen te kunnen garanderen. Alle in dit hoofdstuk opgenomen beleidsvoornemens voor de komende 4 jaar zijn gebundeld in het afsluitende hoofdstuk 10 *Beleidsvoornemens*.

Uit de Financiële Staat van het Onderwijs 2018 blijkt dat de gemiddelde onderwijsinstelling in 2018 haar financiële positie verder heeft versterkt als gevolg van een onderschatting van het resultaat. Dit is voor Stichting VOS niet anders met als gevolg een verdere vermogensgroei. Om die reden is overeenkomstig onze financiële beleidslijn het voornemen om de komende jaren negatief te begroten. Zowel de RvT als de gemeenteraad van de gemeente Voorschoten staan achter dit voornemen.

Daarnaast kiezen we ervoor om beleidsrijker te gaan begroten dan we tot nu toe gewend waren. De afstemming van het financieel beleid op het strategisch onderwijsbeleid wordt met andere woorden de komende jaren verder verbeterd, want alleen door realistisch en beleidsrijk te begroten kunnen we risico's het hoofd bieden, zoals de voorspelde krimp en personeelstekorten. Bovendien zorgt het ervoor dat geld niet onnodig blijft liggen, maar vooral besteed wordt aan onderwijs.

Bovenstaande wordt nader uitgewerkt in het jaarverslag 2019 van Stichting VOS. Vooruitlopend hierop en op het vastgestelde schoolplan 2020-2024 zijn reeds in de begroting 2020 de volgende beleidsrijke begrotingskeuzes gemaakt resulterend in een negatief begrotingssaldo:

- In 2019 was sprake van een basisformatie van 27 fte is. Voor 2020 gaan we uit van een iets hogere basisformatie van rond de 28 fte. De beleidskeuze om de formatie uit te breiden ondanks een dalend leerlingenaantal heeft een drieledig doel:
 1. Verlichting van de werkdruk door de inzet van voldoende onderwijs(ondersteunend) personeel.
 2. Vasthouden van kwalitatief sterke OP- en OOP-stagiaires met het oog op de huidige en toekomstige personeelstekorten in combinatie met natuurlijke uitstroom binnen het team.
 3. Inrichten van de nieuwe managementstructuur waarbij de bouwcoördinatoren voor meer uren zijn vrijgesteld van lesgevende taken.
- Het budget professionalisering is opgehoogd zodanig dat naast alle geplande teamscholingen nog ruimte is voor individuele professionaliseringstrajecten.
- Het budget voor ICT en huisvesting is opgehoogd zodanig dat we onze ambities op dit gebied kunnen waarmaken op zowel team- als leerlingniveau
- Er is extra geld gereserveerd voor de inhuur van personeel om er voor te zorgen dat ondanks de vele beleidsvoornemens de draagkracht en -last van het team in balans blijft.
- De algemene kosten zijn naar beneden bijgesteld, omdat verschillende abonnementen/contracten niet worden verlengd danwel voordeliger zijn afgesproken.

Op basis van de huidige meerjarenbegroting 2020-2024, het jaarverslag 2019, de geactualiseerde personeelsplanning en voorliggend schoolplan 2020-2024 wordt in november 2020 een beleidsreike(re) meerjarenbegroting 2021-2025 opgesteld.

10. Beleidsvoornemens

Onderstaand zijn de voornemens voor de komende 4 jaar op de verschillende beleidsterreinen opgenomen. Jaarlijks worden de betreffende voornemens in het jaarplan vertaald naar SMART-doelstellingen. Er wordt daarbij bewaakt dat de draagkracht en -last van het team in evenwicht is en blijft bijvoorbeeld door een evenredige verdeling van de werkzaamheden binnen het team (niet iedereen hoeft overal bij betrokken te zijn) en de inzet van externen.

Beleidsvoornemens Onderwijsinhoud (primaire proces)	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Onderwijsaanbod aan pluskinderen verder ontwikkelen		Evaluatie huidige situatie en plan opstellen	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan
Zelfstandigheid van leerlingen bevorderen		Leerlijn uitwerken en start implementatie	Implementatie leerlijn	Implementatie leerlijn	Evalueren + bijstellen/borgen leerlijn
Eigenaarschap van leerlingen bevorderen			Teamscholing eigenaarschap	Leerlijn uitwerken en start implementatie	Implementatie leerlijn
Invoering nieuw observatiesysteem voor de groepen 1-2	Keuze systeem	Implementatie systeem	Implementatie systeem	Evalueren + bijstellen/borgen systeem	
Invoering groepsplannen pedagogisch/sociaal-emotioneel gebied		Teamscholing ZIEN! + format groepsplan opstellen	Implementatie groepsplan	Implementatie groepsplan	Evalueren + bijstellen/borgen groepsplan

Zorgplan en schoolondersteuningsprofiel (SOP) opstellen en implementeren.	Evaluatie zorgbeleid + nieuw zorgplan en SOP vaststellen	Conform plan en profiel handelen	Conform plan en profiel handelen	Evaluatie en indien nodig bijstellen plan en profiel	
Op schoolniveau bespreken van de behaalde resultaten op de methodeonafhankelijke toetsen behorende bij de domeinen Nederlandse Taal, Rekenen en Wiskunde en Engels. Als mede de met ZIEN! verzamelde observatiegegevens aangaande de sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen. <i>Waar staan we, waar willen we naar toe en wat is daarvoor nodig?</i>	Teamscholing + start implementatie werkwijze	Teamscholing + implementatie werkwijze	Implementatie werkwijze	Implementatie werkwijze	Evalueren + bijstellen/borgen werkwijze
Onderwijsaanbod domein Nederlandse taal	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Vastleggen welke delen van methodes binnen het vakgebied Nederlandse taal kunnen worden overgeslagen, omdat de betreffende leerdoelen al in andere methodes aan bod komen. Met als doel verlaging van de ervaren roosterdruk.		In kaart brengen huidige situatie en vervolgens keuzes maken en vastleggen.	Evalueren + bijstellen/borgen gemaakte keuzes		
Onderzoeken of Snappet voor taalonderwijs in de groepen 4 en 5 kan worden ingezet.			Onderzoek uitvoeren + handelen naar uitkomst		

Verbanden leggen tussen begrijpend lezen en de vakgebieden gericht op oriëntatie op jezelf en de wereld ter bevordering van de transfer van kennis en vaardigheden.		In kaart brengen huidige situatie + doelen stellen + plan opstellen	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan
Implementatie nieuwe taalmethode TOM	Implementatie methode	Evaluatie + bijstellen/borgen implementatie			
De motivatie van leerlingen voor het lezen binnen het leesonderwijs vergroten.			In kaart brengen huidige situatie + doelen stellen + plan opstellen	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren
Keuze en implementatie nieuwe begrijpend leesmethode.			Keuze methode	Implementatie methode	Evaluatie + bijstellen/borgen implementatie
Keuze en implementatie nieuwe aanvankelijk leesmethode.					Keuze methode
Doorgaande lijn Stellen uitwerken en implementeren.		Leerlijn uitwerken en start implementatie	Implementatie leerlijn	Implementatie leerlijn	Evalueren + bijstellen/borgen leerlijn
Dyslectische kinderen meer ondersteuning bieden tijdens de taallessen met behulp van speciale dyslexiesoftware (vanaf groep 6)		In kaart brengen huidige situatie + doelen stellen + plan opstellen	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan
Onderwijsaanbod domein Engels	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024

Scholing voor wie nog niet de cursus Classroom English heeft gevolgd .		Scholing deel team			
<p>Optimaliseren kwaliteit lessen Engels door:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vanaf groep 4 naast mondelinge ook schriftelijke verwerking in te voeren. - Vanaf groep 7 schriftelijk contact in het Engels met andere scholen in Europa in te voeren. - Bewustwording van wereldburgerschap in combinatie met Engels te bevorderen. - Vaker coöperatieve werkvormen toe te passen - Tijd te creëren om tijdens Engels te werken met het oefenprogramma Words & Birds. 		Plan opstellen	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan
In dyslexieprotocol opnemen hoe om te gaan hiermee binnen Engels.		Protocol bijstellen	Conform protocol handelen	Conform protocol handelen	Conform protocol handelen
Keuze en implementatie nieuwe methode Engels	Keuze methode	Implementatie methode	Evaluatie + bijstellen/borgen implementatie		
Mogelijkheden van CLIL onderzoeken.			Onderzoek uitvoeren + handelen naar uitkomst		
Onderwijsaanbod domein Rekenen en Wiskunde	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024

Keuze en implementatie van een nieuwe rekenmethode rekening houdend met Snappet	Keuze methode	Implementatie methode	Evaluatie + bijstellen/borgen implementatie		
Onderzoeken of het van meerwaarde is om de cito 3.0 tussentoetsen Rekenen in te voeren.		Onderzoek uitvoeren + handelen naar uitkomst			
Onderwijsaanbod domein Oriëntatie op jezelf en de wereld	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Keuze en implementatie van een nieuwe (geïntegreerde) methode voor Aardrijkskunde, Geschiedenis en Natuur & Techniek				Keuze methode	Implementatie methode
Onderzoeken of en op welke wijze het vakgebied Verkeer in de toekomst wordt vormgegeven en vervolgens bepalen of de keuze van een nieuwe methode nodig is.		Onderzoek uitvoeren + handelen naar uitkomst			
Onderwijsaanbod domein Kunstzinnige oriëntatie	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Lessen binnen het domein Kunstzinnige oriëntatie anders vormgeven binnen het rooster eventueel met de inzet van ingehuurde vakdocenten (talentklassen, crea-middagen, ...).		Onderzoek uitvoeren + handelen naar uitkomst			
Onderwijsaanbod domein Vakoverstijgend aanbod	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024

Gedragprotocol opnieuw vaststellen en implementeren		Evaluatie protocol + bijstellen (indien nodig)	Conform protocol handelen	Conform protocol handelen	Conform protocol handelen
Onderzoeken of en op welke wijze de methode Lief, liever, verliefd in de toekomst wordt ingezet.		Onderzoek uitvoeren + handelen naar uitkomst			
Pestprotocol opnieuw vaststellen en implementeren		Evaluatie protocol + bijstellen (indien nodig)	Conform protocol handelen	Conform protocol handelen	Conform protocol handelen
Leerlingenraad ML en TL koppelen aan groepsvergaderingen Vreedzame school en beleidsvoornemens van de school.		Plan opstellen voor koppeling	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan
Beleidsvoornemens Personeel	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Meerjaren personeelsplanning inclusief natuurlijk verloop actualiseren en implementeren	Planning actualiseren	Planning uitvoeren en bijstellen/borgen			
Uren werkverdelingsplan vaststellen op basis van een bepaalde rol of taak én op basis van verwacht resultaat.	Start nieuwe werkwijze	Evalueren + bijstellen/borgennieuwe werkwijze			
Reorganisatie indeling ondersteuning en vervanging		Start nieuwe werkwijze	Evalueren + bijstellen/borgen nieuwe werkwijze		

Tevredenheidsmeting onder het personeel uitvoeren		Keuze meetinstrument	Uitvoeren + analyseren meting i.r.t. schooldoelen		
Managementstatuut vaststellen en implementeren	Huidige statuut bijstellen en vaststellen	Conform statuut handelen	Conform statuut handelen	Evaluatie en indien nodig bijstellen statuut	
Profielen van verschillende rollen binnen de school vaststellen en implementeren	Profielen vaststellen	Conform profielen handelen	Conform profielen handelen	Evaluatie en indien nodig bijstellen profielen	
Invoering nieuw systeem voor digitale personeelsdossiers		Keuze systeem	Implementatie systeem	Implementatie systeem	Evaluatie + bijstellen/borgen systeem
Beleidsvoornemens communicatie	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Bevorderen open communicatie binnen het team		Collegiale consultatie MT	Collegiale consultatie MT	Collegiale consultatie MT	Collegiale consultatie MT
Tevredenheidsmeting onder ouders uitvoeren		Keuze meetinstrument	Uitvoeren + analyseren meting i.r.t. schooldoelen		
Optimaliseren communicatie met ouders		Plan opstellen + start uitvoering	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan	
Beleidsvoornemens ICT	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024

Updaten en indien nodig uitbreiden sociale media kanalen van de school met het oog op werven van nieuwe leerlingen en medewerkers		Plan opstellen + start uitvoering	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan	
Vervangen hardware leerkrachten en leerlingen	Vervangen hardware	Evaluatie + bijstellen/borgen			
Optimaliseren toegang tot informatie op Sharepoint, Outlook teamagenda en Parnassys	Toegang optimaliseren	Evaluatie + bijstellen/borgen			
ICT-plan vaststellen en implementeren		Plan opstellen + start uitvoering	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan
Beleidsvoornemens Kwaliteit & Control	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Meerjaren evaluatieplanning vaststellen en implementeren	Plan opstellen	Plan uitvoeren	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan	
Toezichtsvisie RvT vaststellen en implementeren	Visie vaststellen	Conform visie handelen	Conform visie handelen	Evaluatie en indien nodig bijstellen visie	
Beleidsvoornemens Huisvesting	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Overdrachtsonderzoek gebouwen van de gemeente naar Stichting Vos	Start onderzoek	Vervolg onderzoek + handelen naar uitkomst			

Verbouwingsplan centrale hal en teamkamer locatie Ter Lips vaststellen en uitvoeren	Plan opstellen	Plan uitvoeren	Evalueren + bijstellen/borgen plan		
--	----------------	----------------	--	--	--

Beleidsvoornemens Financiën	2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023	2023-2024
Nadere afstemming financieel en strategisch onderwijsbeleid met als doel mogelijke risico's als een dalend leerlingenaantal en personeelstekorten op te kunnen vangen.	Financieel beleid nader uitwerken in jaarverslag 2019	Beleidsrijke meerjaren begroting 2021-2025 opstellen	Beleidsrijke meerjaren begroting 2022-2026 opstellen	Beleidsrijke meerjaren begroting 2023-2027 opstellen	Beleidsrijke meerjaren begroting 2024-2028 opstellen

Bijlage I. SWOT analyse

Intern	Extern
<p>Sterke punten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sfeer en flexibiliteit binnen het team. • Goede naam binnen Voorschoten. • Early bird • Vreedzame school • Ondersteuningsmogelijkheden door ruime formatie. • Betrokken ouders onder meer zichtbaar door voltallige MR, OR en RvT. • Veel ondersteuning onder gemiddeld presterende leerlingen. • Gezonde financiële situatie. • Mooie gebouwen met groene speelpleinen in 2 verschillende voedingsgebieden. • Gedragen missie en visie. • Hoge uitstroomcijfers leerlingen. • Inbreng leerling: verwachtingsgesprekken, leerlingenraad, mediatoren. 	<p>Kansen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bouw Starrenburg III. • Samenwerking scholen binnen Voorschoten. • Enige openbaar onderwijs school binnen Voorschoten. • Instroom leerlingen in Voorschoten vanuit aanpalende gemeentes onder meer door wachtlijsten op de scholen in die gemeentes.
<p>Zwakke punten</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eenzijdige opbouw schoolteam (weinig mannen) • Opvatting en -verwachting verschillende rollen binnen school niet op elkaar afgestemd. • ICT/automatisering zijn aan een update toe. • Urenverdeling op basis van rol of taak zonder rekening te houden met een verwacht resultaat. • Ontbreken overkoepelend professionaliseringsplan. • Ondersteuning vooral gericht op leerlingen die laag presteren en minder op zogeheten 'plus kinderen'. • Vol rooster door veel verschillende methodes/ projecten/ lessen. • Verdelen van tijd en middelen over 2 locaties (dubbel werk). • Weinig opbergruimte en weinig ruimte om apart met leerlingen te werken. • Communicatie binnen het team en met ouders kan beter, minder versnipperd. • De doorgaande lijn zelfstandig werken en eigenaarschap is niet helder. • Veel verschillende registratiesystemen • Systematisch vastleggen en evalueren van geboden zorg aan leerlingen (kwaliteitszorg) 	<p>Bedreigingen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Landelijk tekort onderwijspersoneel (directie, OP en OOP). • Kostenstijging huisvesting door overdracht gebouwen vanuit gemeente. • Plek gymzaal voor locatie Ter Lips, toegang gymzaal voor locatie Multatulilaan. • Financiële situatie gemeente in relatie tot het IHP en de maatregelen genoemd in het klimaatakkoord. • Beperkte flexibiliseringsmogelijkheden door geldende wet- en regelgeving onderwijs. • Achterblijven loonsverhoging directie en OOP. • Groei leerlingen in Voorschoten die Nederlandse taal niet machtig zijn. • Terugloop leerlingen gemeente breed

Bijlage II. Onderwijsaanbod.

We hanteren per leerjaar aansluitende lesmethoden om de kerndoelen en onderliggende leerlijnen vorm te geven waarbij tevens aanvullend materiaal wordt gebruikt. Ons onderwijsaanbod is gegroepeerd in een aantal domeinen. Binnen één domein zijn één of meerdere vakgebieden ondergebracht.

In deze bijlage wordt het onderwijsaanbod per domein en vakgebied nader uitgewerkt, alsmede de methoden die daarbij worden gehanteerd.

Nederlandse Taal: Mondelinge taalvaardigheid

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<i>Spreken: Het onderwijs is erop gericht de spreekvaardigheid van de leerlingen te vergroten. De spreekvaardigheid moet kunnen worden toegepast in diverse gespreksvormen.</i>	<i>Groepen 1-2: prentenboeken kringactiviteiten toneelspel ontwikkelingsmaterialen Piramide projecten Kleuteruniversiteit</i>	<i>Het vakgebied Mondelinge taalvaardigheid voldoet aan de kerndoelen.</i>	<i>Onderzoeken of Snappet voor taalonderwijs in de groepen 4 en 5 kan worden ingezet. Evaluatie behaalde resultaten Mondelinge taalvaardigheid. Waar staan we, waar willen we toe en wat is daarvoor nodig?</i>
<i>Luisteren: Het onderwijs is erop gericht de luistervaardigheid van de leerlingen in verschillende en gevarieerde situaties te vergroten.</i>	<i>Map Fonetisch Bewustzijn School TV Toedeledokie Veilig Leren Lezen KIM versie groep 3 Taal op Maat nieuw groep 4 t/m 8 Snappet groep 6 t/m 8 Presentaties, spreekbeurten en boekbesprekingen</i>		<i>Evaluatie nieuwe TOM an sich en in relatie tot andere taal- en leesmethodes (zie ook 3.3. Onderwijstijd en –rooster).</i>

Nederlandse taal: Lezen

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<i>Aanvankelijk lezen: De leerlingen maken zich de stof eigen zoals aangeboden in de methode Veilig Leren Lezen Kim versie.</i>	<i>Veilig Leren Lezen Kim versie groep 3 Stilleesboekjes gr 3 t/m 8 Flits groep 4 t/m 7 Tekstverwerken groep 4 Tekstverwerken en Nieuwsbegrip XL gr. 5 t/m 8</i>	<i>Het vakgebied Lezen voldoet aan de kerndoelen.</i>	<i>De motivatie van leerlingen voor het lezen binnen het leesonderwijs vergroten. Het begrijpend lezen wordt door veel kinderen als apart vak gezien, terwijl het in verschillende vakken terugkomt. We willen wat nadrukkelijker verbanden leggen tussen dit vakgebied en de vakgebieden gericht op oriëntatie op jezelf en de wereld en hiermee de transfer van kennis en vaardigheden bevorderen.</i>
<i>Technisch lezen: De leerlingen maken zich een goede leesvaardigheid eigen. Accenten liggen op tempo, articulatie en leestekens.</i>	<i>Boeken op niveau in de groepen Toneellezen Extra aandacht voor lezen in de Kinderboekenweek en tijdens Nationale Voorleesdagen</i>		

Begrijpend en studerend lezen: De leerlingen worden toegerust met inzichten en vaardigheden op het gebied van communicatie en denken, die noodzakelijk zijn om informatie uit teksten effectief te kunnen opzoeken, verwerken en toepassen.

Keuze en implementatie nieuwe begrijpend leesmethode.

Keuze en implementatie nieuwe aanvankelijk leesmethode.

Evaluatie behaalde resultaten Lezen. Waar staan we, waar willen we naar toe en wat is daarvoor nodig?

Nederlandse Taal: Schrijven/stellen

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden/materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Beleidsvoornemens</i>
<i>Schrijven: De leerlingen maken zich een handschrift eigen dat voldoende leesbaar en duidelijk is.</i>	<i>Groepen 1-2: veel aandacht voor de fijne motoriek d.m.v. activiteiten en materialen en voorbereidende schrijfoefeningen</i>	<i>Het vakgebied Schrijven/stellen voldoet aan de kerndoelen.</i>	<i>Doorgaande lijn stellen uitwerken en implementeren.</i>
<i>Stellen: De leerlingen kunnen stelopdrachten met gevarieerde doelstellingen maken.</i>	<i>Methode Pennenstreken groep 3 t/m 7 Taal op Maat groep 4 t/m 8</i>		<i>Evaluatie nieuwe TOM an sich en in relatie tot andere taal- en leesmethodes (zie ook 3.3. Onderwijstijd en –rooster).</i>
<i>Stellen: De leerlingen hebben oog voor de diverse waarden van al of niet door henzelf geschreven teksten.</i>	<i>Eigen materiaal naar aanleiding van thema of gebeurtenis Snappet groep 6 t/m 8</i>		<i>Evaluatie behaalde resultaten Schrijven/stellen. Waar staan we, waar willen we naar toe en wat is daarvoor nodig?</i>

Nederlandse Taal: Begrippen en taalverzorging (o.a.spelling)

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden/materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Beleidsvoornemens</i>
<i>Het onderwijs is erop gericht dat de leerlingen: inzicht krijgen in de structuur van de taal; hun woordenschat vergroten; nieuwe begrippen leren; de onderlinge relaties leren kennen; invloeden en kenmerken kunnen herkennen die in</i>	<i>Veilig Leren Lezen Kim versie groep 3 Taal op Maat groep 4 t/m 8 Ajodakt (Puzzelen met woordenschat) Snappet groep 6 t/m 8 Vergroten woordenschat met werkbladen en kringactiviteiten Spelling op Maat groep 4 t/m 8</i>	<i>Het vakgebied Begrippen en taalverzorging voldoet aan de kerndoelen.</i>	<i>Dyslectische kinderen meer ondersteuning bieden tijdens de taallessen met behulp van speciale dyslexiesoftware (vanaf groep 6).</i>
			<i>Evaluatie nieuwe TOM an sich en in relatie tot andere taal- en leesmethodes (zie ook 3.3. Onderwijstijd en –rooster).</i>

een communicatieve
situatie een rol spelen.

De leerlingen moeten de
spelling van de Nederlandse
taal min of meer foutloos
kunnen schrijven.

Sprint voor
gediagnosticeerde
leerlingen

Evaluatie behaalde
resultaten Begrippen en
taalverzorging. Waar staan
we, waar willen we naar
toe en wat is daarvoor
nodig?

Engels

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
Een positieve houding voor het leren van de taal. De leerlingen leren informatie te verwerven uit eenvoudige gesproken en geschreven Engelse teksten. De leerlingen leren attitude te ontwikkelen dat ze zich durven uit te drukken in de Engelse taal. De leerlingen leren zich verstaanbaar te maken in dagelijkse situaties en leren korte presentaties te houden in het Engels. De leerlingen leren de schrijfwijze van enkele eenvoudige woorden en chunks over alledaagse onderwerpen. De leerlingen leren teksten over relevante onderwerpen te lezen en begrijpen. De leerlingen leren om woordbetekenissen uit context te halen.	Backpack Gold Cookie & Friends EarlyBird Lessen (native speaker) IEP toets Cito Me2 Mondeling praktijk test gr 8 CLIL lessen van Early Bird Pluswerk materiaal Words and Birds	Het vakgebied Engels voldoet aan de kerndoelen.	Borging van Engels in alle groepen. Vanaf groep 4 naast mondelinge ook schriftelijke verwerking. Scholing voor wie nog niet de cursus Classroom English heeft gevolgd . Vanaf groep 7 schriftelijk contact met andere scholen in Europa. In dyslexieprotocol opnemen hoe om te gaan hiermee binnen Engels. Bewustwording van wereldburgerschap in combinatie met Engels. Huidige methode vervangen door een methode die voldoet aan de kerndoelen en aan onze manier van werken. Mogelijkheden van CLIL onderzoeken. Coöperatieve werkvormen vaker toepassen binnen Engels. Tijd creëren om tijdens Engelse les te werken met

het oefenprogramma
Words & Birds.

Evaluatie behaalde
resultaten Engels. Waar
staan we, waar willen we
naar toe en wat is daarvoor
nodig?

Rekenen en Wiskunde

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<p>De leerlingen moeten kennis en vaardigheden verwerven en in staat zijn deze zinvol toe te passen in gevarieerde contexten.</p> <p>De leerlingen moeten problemen zelfstandig of in groepsverband kunnen oplossen.</p> <p>De leerlingen moeten vlot en flexibel kunnen omgaan met geleerde procedures.</p> <p>Er wordt naar gestreefd de leerlingen in ieder geval de in de methode gestelde minimumdoelen te laten behalen.</p>	<p>Groepen 1-2 werken met ontwikkelingsmaterialen, werkbladen, Piramide en map Gecijferd Bewustzijn.</p> <p>Met sprongen vooruit groep 1 t/m 8.</p> <p>Pluspunt voor groep 3 t/m 8 (papieren versie)</p> <p>Er wordt gewerkt volgens het handelingsmodel en met het drieslagmodel.</p> <p>Snappet groep 6 t/m 8</p>	<p>Het vakgebied Rekenen en Wiskunde voldoet aan de kerndoelen.</p>	<p>Invoeren nieuwe rekenmethode.</p> <p>Werkwijze en begrippen rondom de nieuwe methode inclusief Snappet vastleggen en in alle groepen hanteren.</p> <p>Signaleren en diagnosticeren volgens handelwijze protocol ERWD.</p> <p>In iedere groep wordt gewerkt volgens het handelingsmodel en het drieslagmodel.</p> <p>Besluiten of cito 3.0 tussentoetsen ingevoerd worden.</p> <p>Evaluatie behaalde resultaten Rekenen en Wiskunde Waar staan we, waar willen we naar toe en wat is daarvoor nodig?</p>

Oriëntatie op jezelf en de wereld: Aardrijkskunde

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<p>De leerlingen dienen: - noodzakelijke kennis en vaardigheden te verwerven zich af te vragen: wat is hier en wat is daar en waarom dan? - te leren nadenken over geografische verschijnselen</p>	<p>Onderbouw: middels thematische benadering en actuele gebeurtenissen uit het nieuws</p> <p>Schooltv (o.a. Koekeloere, weekoverzicht)</p> <p>Methode De Zaken van Zwijsen (Wereldzaken) groep 5 t/m 8</p>	<p>Het vakgebied Aardrijkskunde voldoet aan de kerndoelen.</p>	<p>Keuze en implementatie nieuwe (geïntegreerde) methode.</p>

vertrouwd te raken met
verschijnselen die betrek-
king hebben op de indeling
en inrichting van de ruimte
te leren inzien dat het
gebruik van de ruimte
wordt bepaald door
factoren als klimaat,
cultuur en ideële motieven

Topografie:

De leerlingen moeten een
atlas/topografische kaart
kunnen hanteren
de topografische kennis van
de leerlingen moet zover
reiken, dat zij bij andere
situaties die betrekking
hebben op topografie geen
problemen ondervinden
de leerlingen moeten kennis
hebben van de topografie
van de eigen regio,
Nederland, Europa en de
wereld.

Oriëntatie op jezelf en de wereld: Geschiedenis

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<p>Leerlingen dienen: verschijnselen van nu te leren, te begrijpen, te verklaren vanuit het verleden; te beseffen dat de samenleving voortdurend verandert en dat iedere verandering betrekkelijk is; ervaringen op te doen en kennis te nemen van het tijdsverloop van iedere periode; maatschappijvormen te leren uit het heden en het verleden; kennis te nemen van het ontstaan van onze democratie;</p>	<p>Groep 1 t/m 4 middels de thematische benadering en bij actualiteiten uit het nieuws Groep 1/2 middels Piramide Methode De Zaken van Zwijzen (Tijdzaken) groep 5 t/m 8 Actuele gebeurtenissen in de wereld worden besproken Schooltv (o.a. Koekeloere, weekoverzicht) Uitstapjes/excursies</p>	<p>Het vakgebied Geschiedenis voldoet aan de kerndoelen.</p>	<p>Keuze en implementatie nieuwe (geïntegreerde) methode.</p>

te leren bewust en kritisch
om te gaan met onze
democratie;
leren na te denken over en
vragen te stellen over
historische gebeurtenissen.

Oriëntatie op jezelf en de wereld: Natuur en Techniek

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<p><i>Van belang is dat de leerlingen respect, waardering, belangstelling hebben voor plant, mens en dier, zeer kritisch zich bezig houden met milieuzaken en de natuur zien als wezenlijk onmisbaar onderdeel van het leven.</i></p> <p><i>De leerlingen leren onderzoek te doen bij materialen en natuurkundige verschijnselen, zoals licht, geluid, kracht elektriciteit, magnetisme en temperatuur.</i></p> <p><i>De leerlingen leren oplossingen voor technische problemen te ontwerpen en uit te voeren en evalueren.</i></p>	<p><i>Onderbouw: middels thematische benadering en actuele gebeurtenissen uit het nieuws</i></p> <p><i>Methode Natuniek en De Zaken van Zwijsen (Natuurzaken)</i></p> <p><i>Additionele materialen</i></p> <p><i>Schooltv (o.a. Koekeloere)</i></p> <p><i>Uitstapjes/excursies</i></p> <p><i>Lessen van het Wetenschapsknooppunt Zuid-Holland</i></p> <p><i>Bezoek Technolab en Sciencelab.</i></p>	<p><i>Het vakgebied Natuur en Techniek voldoet aan de kerndoelen.</i></p>	<p><i>Keuze en implementatie nieuwe (geïntegreerde) methode.</i></p>

Oriëntatie op jezelf en de wereld: Verkeer

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
<p><i>De leerlingen leren zich in het verkeer op de juiste wijze als verkeersdeelnemer te gedragen.</i></p> <p><i>De leerlingen moeten op de hoogte zijn en weet hebben van de diverse regels en borden.</i></p>	<p><i>Voor verkeer gebruikt de school de methode Klaar over voor groep 3 t/m 8</i></p> <p><i>Additionele lessenserie voor praktijkexamen</i></p> <p><i>Bovenbouw doet mee aan het theoretisch en praktisch verkeersexamen</i></p>	<p><i>Het vakgebied Verkeer voldoet aan de kerndoelen.</i></p>	<p><i>Evalueren of en op welke wijze het vakgebied Verkeer in de toekomst wordt vormgegeven en op basis daarvan bepalen of de keuze en implementatie van een nieuwe methode nodig is.</i></p>

Bewegingsonderwijs

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden/materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Beleidsvoornemens</i>
<p><i>De leerlingen leren op verantwoorde wijze deel te nemen aan de bewegingscultuur.</i></p> <p><i>De leerlingen leren zich positief op te stellen en ontwikkelen met betrekking tot de bewegingscultuur.</i></p> <p><i>De leerlingen leren te genieten van beweging en leren dat het gezond is voor geest en lichaam.</i></p> <p><i>De leerlingen verwerven kennis, inzicht en vaardigheden om hun bewegingsmogelijkheden te vergroten.</i></p>	<p><i>Groepen 1/2: bewegen in het speellokaal</i></p> <p><i>Overige groepen gymlessen in gymlokaal door vakleerkracht</i></p> <p><i>Het programma wordt deels in samenspraak met de andere vakleerkrachten in Voorschoten gemaakt.</i></p>	<p><i>Het vakgebied Bewegingsonderwijs voldoet aan de kerndoelen.</i></p>	<p><i>Geen specifieke beleidsvoornemens.</i></p>

Kunstzinnige oriëntatie: Tekenen en handvaardigheid

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden/materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Beleidsvoornemens</i>
<p><i>De leerlingen leren hun gedachten, gevoelens, waarnemingen en ervaringen op persoonlijke wijze vorm te geven in beeldende werkstukken.</i></p> <p><i>De leerlingen leren te reflecteren op beeldende producten en inzicht te verwerven in de wereld om hen heen (gebouwen, mode, beeldende kunst).</i></p>	<p><i>Passend bij de thema's worden lessen geïntegreerd m.b.t. tekenen en handvaardigheid</i></p> <p><i>Kunstzinnige vorming wordt vormgegeven middels cultureel programma</i></p> <p><i>Kijk/kunst</i></p> <p><i>Groepsoptredens</i></p> <p><i>Kunstmenu</i></p> <p><i>Museumbezoek</i></p>	<p><i>Het vakgebied Tekenen en handvaardigheid voldoet matig aan de kerndoelen.</i></p>	<p><i>Oriëntatie op inhuur van een externe teken- en/of handvaardigheidsdocent.</i></p>

Kunstzinnige oriëntatie: Muziek

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden/materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Beleidsvoornemens</i>
<p><i>De leerlingen leren kennis, inzicht en vaardigheden, opdat zij muziek kunnen beluisteren, beoefenen en</i></p>	<p><i>In de onderbouw wordt gebruik gemaakt van liedjes behorend bij de methode en aanvullende liedjes</i></p> <p><i>Musicals</i></p>	<p><i>Het vakgebied muziek voldoet aan de kerndoelen.</i></p>	<p><i>Geen specifieke beleidsvoornemens.</i></p>

er met elkaar over kunnen spreken.

Groepsoptrédens
Kunstménu
Workshops van muziekverenigingen
Groep 1 t/m 8 krijgt 1x in de 2 weken muziek van een ingehuurdé muzikdocent.

Kunstzinnige oriëntatie: Drama

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
De leerlingen hebben kennis, inzicht en vaardigheden om de mogelijkheden als speler van een rol te vergroten De leerlingen kunnen enige kenmerkende hulpmiddelen en bijbehorende begrippen gebruiken.	Tijdens presentaties, toneelstukjes, spreekbeurten, etc. wordt hier vorm aan gegeven. Groepsoptrédens Kunstménu	Het vakgebied Drama voldoet aan de kerndoelen.	Oriëntatie op inhuur van een externe docent drama.

Vakoverstijgend aanbod: Sociale competentie en Democratisch burgerschap

Doelen van de school	Methoden/materialen	Relatie met de kerndoelen	Beleidsvoornemens
De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen. Leerlingen weten: - Om te gaan met conflicten; - een eigen mening te geven en te verdedigen; - de mening van een ander te waarderen; - dat zij verantwoordelijk zijn voor elkaar en de	De Vreedzame School (incl. leerling mediatie) Jeugdjournaal Lief, liever, verliefd Gastlessen: WNF, Unicef, Amnasty, Halt, Democracy Prodemos Leerlingenraad	Het vakgebied Sociale competentie en Democratisch burgerschap voldoet aan de kerndoelen.	Evalueren of en op welke wijze de methode Lief, liever, verliefd in de toekomst wordt ingezet. Evalueren en indien nodig bijstellen gedrags- en pestprotocol. Leerlingenraad koppelen aan groepsvergaderingen Vreedzame school en beleidsvoornemens van de school. Evaluatie resultaten sociaal-emotionele ontwikkeling. Waar staan we, waar willen we naar toe en wat is daarvoor nodig?

- omgeving;
- respect op te brengen voor de ander;
 - wat een democratie is.

Vakoverstijgend aanbod: Digitale geletterdheid

<i>Doelen van de school</i>	<i>Methoden/materialen</i>	<i>Relatie met de kerndoelen</i>	<i>Beleidsvoornemens</i>
<i>De leerlingen bezitten de kennis en vaardigheden opgenomen in de leerlijn digitale geletterdheid voor alle 4 de onderdelen:</i> <ul style="list-style-type: none"> - computational thinking - mediawijsheid - informatievaardigheden - ICT-basisvaardigheden 	<i>Snappet</i> <i>Oefensoftware methodes</i> <i>Progranna's Windows 10 op vaste computers en laptops</i> <i>Touchscreen</i>	<i>Het vakgebied Digitale geletterdheid maakt (nog) geen onderdeel uit van verplichte kerndoelen.</i>	<i>Opstellen en invoeren van de leerlijn Digitale geletterdheid.</i>

Meer informatie over de vakgebieden is terug te vinden in de schoolgids van de school. De schoolgids is gepubliceerd op de schoolwebsite <https://www.obsdevos.nl/onze-school/informatie/schoolgids>.

Bijlage III. Verdeling beschikbare onderwijstijd

Zie onderstaand schema voor de urenverantwoording.

Domeinen en vakgebieden	Groep 1-2 Uren per week	Groep 3 Uren per week	Groep 4 Uren per week	Groep 5/6 Uren per week	Groep 7/8 Uren per week
Nederlandse taal	6,5	9,75	10	9,5	8,75
Engels	1,5	0,5	0,5	1	2
Rekenen en Wiskunde	3	5	5,25	5	5
Oriëntatie op jezelf en de wereld		1,25	1,25	3,5	3,25
Bewegingsonderwijs	6	1,5	1,5	1,5	1,5
Kunstzinnige oriëntatie	1,5	3	2,5	2,5	2,5
Vakoverstijgend*	0,75	0,5	0,5	0,5	0,5
Spelen/werken	4,5				
Overig (w.o. lopen naar gym Ter Lips)		1	1	1	1
Kleine Pauze		1,25	1,25	1,25	1,25
Totaal	23 uur en 45 min.	23 uur en 45 min.	23 uur en 45 min.	25 uur en 45 min.	25 uur en 45 min.

* De op het rooster opgenomen uren zijn bedoeld voor de lessen van de methode *De Vreedzame school*. Het verdere onderwijsaanbod behorende bij dit domein is verdisconteert in de uren van de andere domeinen/vakgebieden.